Țara este întâi a lui Dumnezeu și numai apoi a noastră

PERMANENȚE

ANUL XXIII- NR. 1
IANUARIE 2020

CULTURAL - POLITIC - SOCIAL

20 PAGINI
8 LEI

POPOARE DE FRONTIERĂ

Textul discursului ținut de Excelența Sa, Domnul **Blas Piñar**, director al "Instituto de Cultura Hispánica", cu ocazia celebrării centenarului Unirii Principatelor Române

DOMNULE REPREZENTANT AL MINISTERULUI DE EXTERNE, DOMNILOR AMBASADORI, ROMÂNI, SPANIOLI, PRIETENI:

Mă adresez în primul rând Dumneavoastră, domnule Ambasador, ca reprezentant al Ministrului Afacerilor Străine, Domniilor Voastre domnilor Ambasadori și prietenilor Români și Spanioli.

S-ar putea pune întrebarea pentru ce aniversarea primului centenar al Unirii Principatelor Române să aibă loc aici la Institutul de Cultură Hispanică. După cum s-ar mai putea să se pună și altă întrebare: care mai este rostul acestei comemorări? Nu cumva este o manifestație perimată și exlusiv sentimentală astăzi, când țara românească este invadată de sovietici și sclavizată de comuniști și, ca atare, devenită o entitate abstractă, pierdută în timp și ireală? Înainte de a intra în obiectul conferinței noastre, cred că este cuvenit să răspundem clar și răspicat acestor întrebări.

Comemorăm în această casă Centenarul Unirii Principatelor Române, fiindcă România este o țară hispanică, întrucât ea a fost cucerită pentru Latinitate de Ulpiu Traian, acel fiu spaniol al Italicei noastre, care, fără pretenții de mare cultură, grandios și simplu în același timp, a servit idealurile Imperiului, cucerind Dacia pentru Latinitate. Adevărat este că Imperiul își îndreptase săgețile către alte colțuri ale lumii, către locuri îndepărtate, dar în acele locuri opera de cucerire și de colonizare a eșuat atunci când legiunile romane s-au retras, ca și când era hărăzit ca acestea să fie formate și conduse de un hispanic, în serviciul imperiului, pentru ca opera de cucerire și colonizare să dăinuiască. Astfel că, atunci când în 271 legiunile romane sunt retrase și pământul Daciei este lăsat în seama poporului autohton, continuă întipărită și eternă pecetea Romei și a latinității: limba, cultura, atitudinea față de misiunea și rostul în istorie.

Dar în afară de a fi o țară hispanică, România constituie semnalul care vestește opera Spaniei în lume, primul fruct din acel mănunchi de popoare pe care mai târziu Spania le va scoate la lumină în America și Oceania și într-adevăr ceea ce mai bine se observă în structura românească actuală este ceea ce caracterizează actuala structură socială și culturală a popoarelor hispanice. Priviți cu ochi imparțiali aceste neamuri hispanice din Oceania și America și veți găsi cum se menține linia de continuitate și de unitate: pe de-o parte continuă să rămână credincioase trăsăturii hispanice și misiunii hispanice, iar pe de altă parte, nu se închid în clanuri și nici nu cad în orgoliu, ci iau legătura cu trecutul și cu cei băștinași și, respectându-i, îi asimilează și depășesc. Aceasta este opera Hispanității, aceea pe care Traian și legionarii săi au împlinit-o când au ajuns în România. Ei au adunat laolaltă tot ce era sănătos și nobil în poporul autohton și, dându-i cuvenitul respect, îl încorporează, îl asimilează, îl ridică, făcându-l să rămână credincios Romei și Latinității, atunci când protecția Imperiului și a legiunilor romane dispare.

În afară de a fi o țară hispanică, fiind opera lui Traian și a legionarilor săi, România este țară latină. O țară latină care prin fondul său hispanic, recunoaște înfrățirea cu celelalte popoare latine din Europa, atunci când apare școala latinistă din Transilvania, către sfârșitul secolului al XVIII-lea, și când și intelectualii, gânditorii, scriitori și poeții noii Românii, în prima jumătate a secolului al XIX-lea, iau contact cu intelectualii, gânditorii, scriitorii și poeții din Paris.

Așa cum poporul românesc este hispanic și latin, el este și creștin. Veți spune că, în afară de Biserica Unită de rit oriental, legată de Roma tot către sfârșitul secolului al XVIII-lea, și de acele grupuri minoritare de romano-catolici (de rit latin), marea masă a poporului român rămâne credincioasă și alături de Biserica Ortodoxă; dar este tot așa de adevărat că niciodată Biserica Ortodoxă din România nu a avut vrăjmășiile și prejudecățile schismaticilor împotriva Bisericii Romei, și că atașamentul ei față de ortodoxie, este mai mult o atitudine patriotică și națională față de presiunea imperiului catolic austro-ungar, decât un fapt spiritual sau religios.

Și pentru că România este o țară hispanică, latină și creștină, astăzi este subjugată și încătușată de Rusia Sovietică cu mai multă patimă și străşnicie decât celelalte popoare subjugate. Nu vom face aici o lungă și teribilă înșiruire a tuturor suferințelor și chinurilor poporului român, a tuturor asasinatelor, deportărilor în masă și transplantărilor populației băștinașe. Este vorba de ceva mai amarnic, de prigoana ce se exercită asupra sufletului poporului român. Se încearcă să se întemnițeze sufletul întregului popor și să-l preschimbe, să-l dezrădăcineze și să-l smulgă din făgașul și misiunea istorică, schimbându-i fizionomia și conștiința națională.

Dar peste aceste considerațiuni aniversăm aici acest Centenar pentru că România fiind, așa cum v-am spus, o țară hispanică, latină și creștină, și

pentru aceea subjugată cu mai multă îndârjire de Rusia Sovietică, este o țară cu o istorie paralelă cu aceea a Spaniei. *Există țări cu misiune de avangardă și de fruntarii; și această misiune de graniță și de avangardă este proprie atât României cât și Spaniei.* Istoriile noastre sunt paralele. Regii Aragonului și Castiliei se înfruntă cu mahomedanismul așa cum se înfruntau și principii Valahiei și Moldovei. Ei au avut pe Ștefan cel Mare, iar noi l-am avut pe Carol V. *Și fiindcă suntem popoare cu misiune de avangardă, popoare situate pe linia de apărare a Creștinătății, noi românii și spaniolii avem psihologia oamenilor de tranșee; oamenii de frontieră, țările de tranșee și de avangardă, avem o psihologie specială; suntem mai aproape de inamici, îl cunoaștem, îl pipăim, îl observăm, stăm alături de el într-o apropiere fizică.* Pentru aceea să fim conștienți de înălțimea misiunii. De aceea popoarele de frontieră și oamenii de avangardă, sunt popoare și oameni care servesc cu pasiune și cu bravură idealul, în timp ce popoarele din spatele frontului, amăgite de iluzii, orbite de energia copleșitoare a celor bravi care luptă în prima linie, au o psihologie molatică și șovăitoare, care le împing să vadă astfel evenimentele istorice și să se târguiască cu însuși inamicul. Însă noi, românii și spaniolii, avem mirosul oamenilor de frontieră, instinctul ascuțit datorită unei experiențe seculare, care ne permite să spunem unde se găsește pericolul, care ne dă puterea să spunem cuvinte de temei, vorbe tari, încordate, șfichiuitoare ca biciul și cu ele, să stigmatizăm pe trădători și pe lași.

continuare în pag. 2

POPOARE DE FRONTIERĂ

De aceea, prieteni români şi spanioli, ne putem înţelege şi vorbi într-o asemenea manifestare. Şi a sosit momentul ca noi, românii şi spaniolii, obişnuiţi să spunem aceste cuvinte aspre, să dăm când trebuie cu pumnul în masa istoriei şi să strigăm lumii cuvintele tari, ca biciul, să facem examenul obiectiv fără patime şi violenţe al mişcărilor naţionaliste care izbucnesc în Europa imediat după războiul din 1918.

Dacă analizăm obiectiv şi fără patimă misiunea şi influenţa mişcărilor naţionaliste, trebuie s-o spunem (şi niciun democrat nu ne poate dezminţi) că aceste mişcări au fost capabile să formeze o mistică naţională şi revoluţionară, care a înflăcărat şi galvanizat popoarele Europei, pregătindu-le să lupte bărbăteşte contra comunismului. Şi trebuie iar să afirmăm, că dacă mişcările naţionaliste, mai ales în anumite ţări din Europa, au comis greşeli mari, cu mult mai mari şi mai transcendentale au fost greşelile puterilor învingătoare. Astfel că, angajată într-un cumplit război care a umplut de catastrofe, de moarte şi de sânge istoria Europei, pentru a salva şi elibera Polonia, această Polonie a căzut în robia sovietică şi stepa şi-a înfipt graniţa la câţiva kilometri de Viena; astfel că după lupta împotriva imperialismului japonez şi galben, a devenit necesar să se refacă militar Japonia şi să se arunce şase sute milioane de chinezi sub dictatura comunistă.

Dacă greşelile mişcărilor naţionale au fost grave, mult mai mari, mai grave şi mai teribile pentru istoria lumii şi a civilizaţiei au fost cele ce au purces din politica nechibzuită a marilor puteri democratice, occidentale şi învingătoare.

Aşadar, când vorbim de mişcările naţionaliste care apar în Europa după primul război mondial şi studiem mişcarea naţionalistă legionară, trebuie să afirmăm că aceasta este una dintre cele mai frumoase, mai pure şi mai clare dintre toate mişcările naţionaliste din Europa.

Când studiem mişcarea lui Corneliu Zelea Codreanu, a Gărzii de Fier şi a Legiunii Arhanghelul Mihail, când vedem emblemele sale (acei arhangheli ce străpung cu spada de foc diavolul), când admirăm doctrina legionară şi cu ea consemnele Căpitanului: „Vom înlocui principiul interesului cu principiul dragostei"; „nu vrem dictatură, nici democraţie, vrem domnia elitelor", „spunem că în ţara noastră prisosesc programele şi ceea ce ne lipsesc sunt oamenii, şi că aceştia trebuie să se poarte ca nişte creştini", „cel ce intră în mişcare trebuie să treacă prin şcoala legionară, o şcoală în care intră om şi iese erou: un erou pentru război, un erou pentru revoluţie, un erou pentru muncă, un erou pentru misiunea socială, un erou pentru dreptate".

Corneliu Zelea Codreanu se adresează alor săi şi le spune: „Când cineva se apropie de voi şi cere să intre în rândurile Legiunii, priviţi-l în ochi, şi să vedeţi dacă în aceştia există vreo ambiţie personală, sau pasiuni deşarte, şi dacă da, respingeţi-l".

Vă mărturisesc că unul din cele mai frumoase daruri ce le-am primit în viaţa mea a fost acela pe care mi l-au făcut doi tineri din Garda de Fier, exilaţi în Spania, de ziua căsătoriei mele. Era un dar umil, însă în acelaşi timp de o mare valoare spirituală: fotografia lui Corneliu Zelea Codreanu. Am pus-o pe masa mea de lucru şi vă declar că prezenţa ei spirituală a fost pentru mine încurajatoare. Adeseori, în momentele de amărăciune, de restrişte, priveam acei ochi nemişcaţi şi sugestivi şi le spuneam: „O, Căpitane! Pentru că văd în ochii tăi limpezi, magnetici, luminaţi şi religioşi, un suflet pur şi curat, pentru că nu văd în ohii tăi nici cea mai mică urmă de nimicnicie, sau de interes, eu sunt camaradul tău, Corneliu Zelea Codreanu." Şi când priveam pe unii dintre ai mei, plini de păcate, o voce interioară îmi spunea: „voi veţi fi poate contemporanii mei, conjudeţenii mei, concetăţenii mei, dar nu sunteţi camarazii mei, sau compatrioţii mei; compatrioţii mei sunt aceşti camarazi români din Garda de Fier care luptă şi vor lupta mereu pentru libertatea Patriei lor, credincioşi destinului latin, hispanic, catolic şi universal." (Aplauze)

Pentru aceste motive: paralelism şi convergenţă în acelaşi timp, chiar dacă ar părea paradoxal, între români şi spanioli, între Spania şi România se poate explica cum, cu ce pasiune, cu ce entuziasm şi cu ce curaj a fost urmărită de poporul român Cruciada şi războiul nostru de eliberare. Nu a fost doar o simpatie care se limita la o disuţie în jurul unei mese de cafea, sau într-un cerc politic. Era o dăruire generoasă, personală şi voluntară până la moarte. Mii şi mii de români au fost care ar fi venit să lupte ca voluntari în rândurile noastre, fiindcă luptând pentru Spania, luptau pentru România. Şi fiindcă nu au putut veni toţi, deoarece nu se putea ca toată Legiunea să se deplaseze în bloc pentru a lupta în rândurile armatei spaniole, au venit cei mai reprezentativi şefi ai ei, din diversele circumscripţii teritoriale. Au venit aici să lupte, pentru România şi pentru Spania. Sângele vărsat de Ion Moţa şi Vasile Marin pe pământul Spaniei, lângă Madrid, la Majadahonda constituie, împreună cu ctitoria lui Traian, legătura frăţească care va uni pentru totdeauna pe spanioli şi pe români. (Aplauze)

Ziarele româneşti urmăreau cu înfrigurare luptele şi toate peripeţiile Cruciadei de eliberare din Spania. Spania a fost cunoscută prin războiul nostru. Ţăranii, femeile şi copii învăţau cântecele noastre de luptă şi de Cruciadă. Sătuleţele spaniole, minuscule, necunoscute, pierdute pe hartă, deasemenea

se făceau cunoscute în ţara soră. Drapelul spaniol devenise un drapel popular, oamenii îl cunoşteau pe drumuri şi pe străzi. O comunitate spirituală se stabilise. Acel popor întemeiat de Traian şi de spanioli, continua după 2000 de ani să fie un popor prieten al Spaniei în luptă.

Pentru aceasta sărbătorim aici primul Centenar de la crearea României ca Stat modern. Pentru aceasta urmărim cu nelinişte, pas cu pas, tragicele vicisitudini ale istoriei sale.

România este un stat tampon, pe care Rusia imperialistă sau sovietică trebuie să-l invadeze pentru a ajunge la Mediterană. Rusia întotdeauna a năzuit să subjuge România, să-i smulgă sufletul, să-i slavizeze spiritualitatea, să o dezlatinizeze şi să o dezromânizeze. Tragică şi teribilă istoria poporului român! Pe de o parte i se acordă unitatea geografică, smulgându-i în schimb libertatea politică; pe de altă parte i se dă libertatea politică, dar este atomizată şi divizată istoric şi geografic.

Ne amintim cu emoţie de Ştefan cel Mare, de eroii naţionali români şi de Mihai Viteazul, cel care la 1601, după ce a înfrânt pe turci, se declară principe al Valahiei, Moldovei şi Transilvaniei. Ne amintim deasemenea de doctrina unităţii ţării care culminează cu Unirea Principatelor, ataşată noii filozofii liberale, filozofie care este numai un instrument condiţionat de epocă şi, ca atare, ca orice instrument trece, supravieţuind patrioticul, româneseul şi naţionalul. Amintim epoca anterioară lui 1848, răscoala poporului român împotriva ungurilor şi a ruşilor şi epoca aspră a războiului Crimeii şi a Tratatului de pace de la Paris din 1856.

Acel 24 Ianuarie din 1859, când Providenţa, folosind omisiunile diplomatice, înlesneşte lui Alexandru Ioan Cuza să fie ales în acelaşi timp Principe al Valahiei şi al Moldovei. Atunci ia naştere Statul român modern ca fruct al uniunii personale, pur şi simplu; există încă două Camere, două Corpuri Legiuitoare şi două Guverne. Dar sentimentul naţional al poporului român se întruchipează într-un mare om, un mare politic, un mare conducător, care va duce la bun sfârşit reforma agrară, rezolvând dintr-o lovitură problema unităţii naţionale şi problema revoluţiei sociale. România este încă în miniatură. Încă nu s-a realizat unitatea mare a poporului român; încă nu sunt cuprinse sub sceptrul politic al acestui Stat, provinciile române din jurul recentei frontiere. Pentru realizarea unităţii naţionale totale, partidele naţionaliste iau contact cu tinerimea română, cu tineretul universitar şi cu ţărănimea, exaltând sentimentul latin şi românesc şi misiunea istorică a României în Europa. De la cele spuse de poetul precursor: „Milcov, râu mic şi fără putere, de unde îţi tragi oare tăria pentru a împărţi Ţara Românească în Valahia şi Moldova?" se ajunge la preludiul din 1848, când pe Câmpia Libertăţii din Transilvania, stăpânită de unguri, în faţa reprezentanţilor tuturor mişcărilor naţionaliste, Bărnuţiu adresează mesajul pentru independenţa României, incitând popoarele supuse să se ridice pentru unitatea lor naţională.

Această mişcare, în acelaşi timp romantică, poetică, şi naţionalistă reuşeşte să traducă în realitate visurile ei, cu prilejul războiului din 1914-1918. Până la acest moment România se găsea în faza de sinteză, ca un grăunte de muştar gata să încolţească. Şi a fost atunci, când armata română, nobilii ţărani, dârzi, înăspriţi, inteligenţi, îndrăzneţi s-au aruncat în luptă pentru a făuri adevăratele fruntarii ale României Mari.

Redobândind Dobrogea, Transilvania, Basarabia şi Bucovina, Ţara realizează deplina sa întindere. Şi încă mai are atâta forţă, după ce a suferit toate grozăviile războiului să trimită o armată până la Budapesta ocupând-o (în August 1919), zdrobind regimul comunist al lui Bela Khun. Dar acest răgaz este scurt, 20 de ani de-abia de pace şi renaştere naţională. În acest răstimp au existat anumite guverne, anumite forţe democratice care căutau să îndulcească relaţiile cu Rusia, fiind dispuse chiar să livreze în rate patrimoniul cultural şi teritorial al României Mari.

În aceste condiţiuni vine al doilea război mondial, şi cu el ciocnirea cu Rusia, invazia Ţării Româneşti de către Soviete.

Care este actuala situaţie din România? Ce spune în acest moment ţăranca plângând pentru pierderea unuia din copii în război, care are alt fiu la colhoz şi poate o fată deportată în Siberia?

Citim, spunea nu ştiu cine acum câtva timp, teribilele romane care vorbesc despre comportamentul sălbatic al albilor în teritoriile coloniale şi de tragediile comerţului cu carne vie, dar nimeni nu se scandalizează de indiferenţa cu care tolerăm sclavia, suferită în tăcere, de acest popor umilit şi învins, care este poporul român.

Cine sunt oare cei care au umilit şi care au învins România? Au fost ghiarele sovietice? A fost propaganda comunistă? A fost cizma armatei roşii, sau, mai degrabă, dispreţul şi ironia puterilor democratice, creştine, libere şi occidentale? Fiindcă aceasta este întrebarea care se pune, Domnilor (Aplauze) : am pierdut oare bărbăţia, sau suntem gata să credem că viaţa este suprema valoare? Pe deasupra vieţii noastre individuale, a noastre personale a vieţii noastre colective ca naţiune, există valori mai mari, morale, spirituale, intangibile pentru apărarea şi salvarea cărora trebuie să luptăm şi să murim. De aceea astăzi, Spania care este un popor de fruntarii, un popor care a ştiut să lupte şi care a ştiut să moară, această Spanie pe care toţi o stigmatizează ca fascistă, inchizitorială, dictatorială, dură şi teribilă, este alături de România. În timp ce puterile

continuare în pag. 3

La moartea lui Ionel Moța şi Vasile Marin

Cu ochii potopiți de lacrimi, cu sufletul de jale frânt,
Încerc – şi nu găsesc cuvânt –
Să plâng străfulgerarea voastră şi măreția să v-o cânt!...

O, sfinți Arhangheli de lumină, ce v-ați suit atât de sus,
Căzând pe veci, ca să se nalțe-n slavă Crucea lui Iisus
Adânc pilduitoare jertfă şi-n veci de măreție rară
Rămână – Țării temelie – iubirea voastră pentru Țară!...

Al sufletului vostru vultur – ce-atât azur sub aripi simte
Găsind că granițele Țării, cu cerul lor, îi sunt prea strimte
Zburat-a peste țări şi ape,
Mânat de apriga lui pară,
Să-nfrunte oştile Satanei; din flăcări pe Iisus să-L scape
Şi să-I ridice noi Altare în mult iubita noastră Țară!...

Şi vulturul cu suflet mare şi cu de neam iubire-adâncă,
Asupra oştilor Satanei căzu, ca peste viermi, o stâncă.
Şi biruind prin jertfa-i sfântă, – din lumea-n care toate pier
Mărețe, sufletele vulturi s-au înălțat apoi la cer, –
sus, sus, –

Ducându-şi flacăra curată la Tronul Sfântului Iisus ...

Fiți binecuvântați de-Acela cu chip şi zâmbetul senin,
În dreapta Căruia-ntre îngeri, sorbiți al veciniciei plin,
Arhangheli mânioşi de foc,
A căror aripi uriaşe n-au mai avut în lume loc!...

Rodească jertfa voastră sfântă,
Pe care îngerii o cântă;
Ridică-se de pretutindeni asemeni sfinți cu spade lucii,
Să fulgere-n vrăjmaşii Crucii;
Ca nişte spice
Toți să pice
Şi-n veci să nu se mai ridice!...

Iar Țara voastră pentru care v-ați dat al sângelui prinos,
Să suie culmi de măreție, în veci sub Crucea lui Christos
Cu-Altare de lumină plină, cum a-ți visat-o voi mereu,
Arhangheli, care stați de pază, la porțile lui Dumnezeu!...

VASILE MILITARU
ziarul Libertatea, 24 ianuarie 1937

POPOARE DE FRONTIERĂ

iubitoare de libertate întrețin legături, dialogând şi târguindu-se cu călăii voştri. De aceea, noi popor de fruntarii, hispanic, creştin, latin şi ca şi voi, până ieri subjugat, suntem cu voi. Vom recunoaşte mereu sufletul Țării Româneşti în voi, deştărați, fără casă, fără pământ, fără cămin, pentru a naşte şi pentru a muri. Recunoaştem şi vă vom recunoaşte pe voi sufletul României, un suflet pe are voi veți şti să-l îmbrăcați în carne şi oase în ziua mult aşteptatei voastre reînvieri şi liberării atât de dorite. (Aplauze)

Dacă citiți poemele şi legendele româneşti veți găsi două mari balade naționale: una se numeşte Miorița şi alta Legenda Meşterului Manole. Balada Miorița înfățişează trei păstori români, unul din Valahia, unul din Transilvania şi altul din Moldova. Umblă îmbrăcați după obiceiul vechilor legionari ai Romei: cu sandale de piele legate cu nojițe până la genunchi, un pantalon, cămaşă încrețită, căciulă şi glugă. Turmele lor de oi stau liniştite la poalele Carpaților. Unul dintre păstori, cel moldovean, stă singur. Este probabil cel mai filozof şi mai reprezentativ pentru sufletul românesc. Ceilalți doi, munteanul şi ungureanul stau de vorbă între ei şi schimbă impresii. Nu fac decât să critice turma moldoveanului, şi de aici se naşte invidia şi hotărârea lor de a-l ucide. Între timp păstorul moldovean, singur, cu gândurile lui este străin de intrigile celor doi, străin de oameni. Dar Miorița, una dintre oile moldoveanului, isteață şi înzestrată cu un deosebit dar de a asculta, de a înțelege vorbirea oamenilor, spune stăpânului ei: „Ştii că aceştia pun la cale moartea ta? Fugi, ascunde-te, scapă". Păstorul moldovean, care reprezintă adevărata Românie, în loc să fugă, să scape, să plece, răspunde că moartea nu-l sperie. Dar nu acceptă moartea cu stoicism păgân, şi nici măcar nu se gândeşte că astfel va intra în vreo nirvană necunoscută şi panteistă, acel cioban moldovean hispanic, latin şi creştin, înfruntă moartea cu linişte evanghelică. „De ce să mă tem de moarte dacă aceasta înseamnă numai pasul pentru a ajunge la Cel ce m-a creat? Moartea nu este decât o intrare în viață, primul pas spre adevărata viață. Povesteşte mamei mele, Mioriţo, povesteşte țărăncii care se află departe, în sat, cum a murit fiul ei. A murit liniştit într-un alai, ca cineva care lua parte la o nuntă la care veniseră păsările cerului să cânte şi chiparoşii stăteau ca nişte cavaleri de onoare şi luna, stelele şi soarele se înveseleau de frumusețea nunții."

Aceasta este situația actuală din România, şi Miorița s-a dus la bătrâna țărancă cu chipul sbârcit şi îi spune: „Uite cum moare fiul tău; priveşte cum a murit România". Şi țăranca română, care întruchipează toate virtuțile naționale, va transmite nepoților ei voința dârză de răscoală şi de răzbunare; după cum oțelul, când trece ciocanul peste el, se îndoaie numai pentru ca mai târziu să se îndrepte, să se ascută şi să străpungă inamicul, tot aşa nepoții țărăncii se vor ridica într-o zi împotriva tiranilor, fluturând steagul independenței şi al libertății. (Aplauze)

Inamicul va putea să disloce burghezia şi să otrăvească clasele muncitoreşti, industriale, dar pe țăranul şi țăranca lui, lipiți de pământul Țării Româneşti, de pământul matern al poporului vostru, pe aceştia nu-i va putea îngenunchea niciodată. Aceştia vor răbda, aceştia vor aştepta. Vă amintiți ce spunea acel general rus (Kutuzoff) în timpul ocupației Principatelor române de la începutul veacului trecut: „Vă vom lua totul, averea, casa, nevestele. Vă vom lăsa numai ochii pentru ca să învățați să plângeți". Le-au lăsat ochii, şi plâng, desigur. Dar ei adună şi păstrează în inimile lor ceea ce văd cu aceşti ochi, şi ziua va sosi.

Ceea ce doreşte comunismul este să vă smulgă sufletul poporului vostru. În legenda Meşterului Manole, acesta e însărcinat să construiască o catedrală care să depăşească fantezia şi inteligența sa, se dedică acestei opere cu tot avântul creator şi artistic. Vrea să facă cea mai frumoasă catedrală, cea mai mare din lume, pentru ca poporul român să îngenuncheze văzând-o, rugându-se lui Dumnezeu. Dar Meşterul Manole, atunci îşi dă seama că această operă măiastră cere un mai mare sacrificiu, un înfiorător şi teribil sacrificiu: să-şi zidească propria-i soție în zidurile catedralei. Dar îndată ce şi-a zidit soția, pe care o iubeşte atâta, lucrul său sporeşte văzând cu ochii, şi astfel se termină frumoasa şi măreața catedrală.

Iată ce cer Sovietele poporului român; să creeze societatea comunistă şi cu ce preț? Chiar dacă pământul României ar deveni mai bogat ca niciodată; chiar dacă numărul locomotivelor ar fi mai mare ca nicicând; chiar dacă petrolul ar fi mai bun decât al altora; chiar dacă ați înota în paradisuri de bogății materiale, dacă la aceasta s-ar ajunge, prețul este sclavizarea sufletului românesc. Ceea ce se cere României este să-şi smulgă inima ca Meşterul Manole, să o întemnițeze pentru totdeauna în stupida, uscata şi monotona societate comunistă.

Ne-am adunat aici, fraților, prieteni ai României şi ai Spaniei, pentru a comemora primul Centenar al Statului român, „popor umilit şi învins", aşa cum afirmă în „Memoriile" sale Winston Churchill. Noi continuăm să întrebăm: Învinşi, umiliți? De cine?

Această umilință poporul român nu o va uita niciodată. Noi deasemenea nu o vom uita, prieteni din România. Şi dacă vreodată se va ivi prilejul ca, bărbăteşte tinerii din Occident să se ridice pentru a combate pentru Catolicitate, vă declar, că eu şi mulți alții ca mine, vom lua armele în mâini pentru a apăra libertatea României, aşa cum Ion Moța şi Vasile Marin au apărat cu sângele şi cu sacrificiul lor, libertatea şi independența Spaniei. (Aplauze)

Vreau să termin această conferință cu versurile poetului român Aron Cotruş. Ele măsoară şi scot în evidență frământarea, nelinştea şi nesiguranța poporului român. *Dar mai ales înspăimântătoarea lui ură.* Cine a spus că ura este un păcat? Pasiunea nu poate fi păcat decât când este pusă în serviciul răului, urând însă, păcatul mortal, deşi este ură, este totuşi virtute; ura împotriva comunismului este o ură, dar este o virtute colectivă pentru un popor. Când se va cuteza oare ca aici în Europa apuseană să se vorbească răspicat şi bărbăteşte? Sau vom continua să primim Mikoyani în palatele noastre şi să-i invităm la ospețe? *Oare nu a sosit ceasul ca un popor să se ridice şi să scuipe în fața Lumii toată indignarea pentru nedemna părăsire în haos şi mizerie a atâtor popoare europene?* (Aplauze prelungite)

BLAS PIÑAR

Zilele Majadahondei - 2020

CĂLIN GABOR, Spania

Sub această egidă am încadrat manifestările din Spania, de anul acesta, desfăşurate de către membrii şi simpatizanţii Fundaţiei Profesor George Manu, cu ocazia comemorării a 83 de ani de la jertfa martirilor legionari pe frontul Războiului Civil din Spania, la care au luat parte luptând în tabăra naţional-creştină.

Aşa cum se anunţase anterior în programul fundaţiei, vineri, 10 ianuarie, în preajma orei prânzului ne-am aflat în Cimitirul Martirilor din Paracuellos de Jarama, unde am fost aşteptaţi de către preşedintele Frăţiei Martirilor, domnul Jose Calle şi de câteva măicuţe catolice din ordinul ce se îngrijeşte de acest loc sacru. Dânsul a avut amabilitatea de a ne însoţi pe durata celor două ore în care s-a încadrat vizita noastră, explicându-ne printr-o amplă expunere cum a fost pregătit şi dus la capăt de către forţele republicane, precum şi contextul în care s-a produs, cel mai mare genocid din timpul Războiului Civil spaniol, în cele şapte gropi comune calculându-se că ar fi îngropate peste 8000 de persoane asasinate, între ele aflându-se şi şeful naţional al sindicatului universitar - SEU, Alejandro Salazar, la a cărui cruce am lăsat cei cinci trandafiri, închipuind săgeţile falangiste, şi am intonat cu toţii Cara al Sol, imnul Falangei Spaniole. S-a vizitat şi capela, unde Pr. Marius Vişovan a rostit atât în limba română, cât şi în spaniolă Rugăciunea Celor Căzuţi, după care punctul final al acestei vizite l-a constituit fotografia de grup de pe treptele intrării locaşului.

Mormântul lui Alejandro Salazar

Capela în care a fost reînhumat Generalisimul Franco

Muzeul Division Azul

De la Paracuellos ne-am îndreptat spre cimitirul din Mingorrubio, în care se găseşte noul loc de veci al Generalisimului Franco. Aici vizita a fost mult mai scurtă, cripta fiind închisă, chiar şi familia este nevoită a cere cheia autorităţilor pentru a o vizita. S-a rostit Tatăl Nostru şi s-a pornit mai departe spre Sierra de Guadarrama, pentru a vizita El Valle de los Caidos.

Şi în acest an ne-am bucurat să fim însoţiţi de către prietena noastră **Carmen Cendan**, care a avut amabilitatea de a fi ghidul nostru de lux, aportul său fiind absolut indispensabil pentru această vizită foarte dragă nouă. După descrierea excepţională a Basilicei, ne-am recules în faţa Altarului, la mormântul lui Jose Antonio, şeful naţional şi fondatorul Falangei, pe al cărui mormânt am depus cei cinci trandafiri legaţi în tricolorul românesc. Acelaşi gest l-am repetat şi în partea opusă, pe marmura ce ocupă acum locul plăcii funerare a Generalisimului, loc în care Pr. **Marius Vişovan** a rostit, din nou în ambele limbi, Rugăciunea pentru El Valle de los Caidos.

Am încheiat şi această vizită şi am ponit spre ultima escală a zilei: Muzeul Diviziei Albastre. Cu greu aş putea exprima în cuvinte, atenţia cu care camarazii spanioli au pregătit această vizită, chiar şi în condiţiile în care noi triplam numărul vizitatorilor care puteau intra în mod obişnuit odată.

Pe durata a aproape două ore, într-o atmosferă plină de camaraderie, ne-am bucurat să putem admira uniforme, armament, hărţi, steaguri şi multe alte materiale absolut originale cu care aceşti oameni minunaţi recreează istoria vie a voluntarilor spanioli de pe Frontul de Răsărit.

În acelaşi timp, o altă delegaţie a Fundaţiei era prezentată membrilor Falangei, aflaţi în sediul Vechii Gărzi, de către chiar protagonistul acelei seri, a cărui ultimă lucrare era prezentată: *La Falange de Galicia En Linea de Combate*, domnul **Jose Luis Jerez Riesco**. După încheierea actului fetele noastre au fost îmbrăţişate cu căldură de către cei prezenţi, iar şeful naţional al Falangei, Manuel Andrino, le-a arătat sediul organizaţiei, precum şi biroul lui Jose Antonio, fotografiindu-se atât el, cât şi domnul Jerez cu preşedinta noastră, Cezarina Condurache. Astfel se încheia o zi a cărei agendă am completat-o în cel mai satisfăcător chip pe care am fi îndrăznit să ni-l dorim.

Sâmbătă, 11 ianuarie, ne-am dat întâlnire la Căminul Moţa-Marin în localitatea madrilenă Aravaca. Astăzi, acest cămin care se ridicase la iniţiativa Comandantului Horia Sima, la începutul anilor cincizeci, „din obolul greu agonisit al legionarilor împrăştiaţi pe faţa întregului pământ", „întru preamărirea jertfei lui Moţa si Marin...", „întru strângerea prieteniei între Spania şi România...", a rămas ca un martor trist al trecerii prin aceste locuri a unor oameni excepţionali, care au avut un crez şi atât cât le-a stat omeneşte în putinţă au căutat să nu şi-l trădeze până-n cea de pe urmă clipă a vieţii lor. De pe trotuar, în faţa porţii ferecate de către cei care astăzi stăpânesc ceea ce altădată era o oază de românism, am rememorat realizarea acestui măreţ proiect, dând citire actului oficial al punerii pietrei de temelie.

De-aici am plecat la Cimitirul Martirilor, „Camposanto de Aravaca", în ale cărui gropi comune zac peste 800 de martiri – falangişti, clerici, monarhişti etc. – asasinaţi de către marxişti în anul 1936.

Aici ne dădusem întâlnire cu fotograful nostru şi al Falangei, camaradul spaniol Fernando Martinez Garcia care ne însoţeşte an de an în periplul nostru şi cu **Manuel Andrino**, şeful naţional al Falangei spaniole, care îngrijeşte acest loc sfânt în al cărui pământ se găsesc şi rămăsiţele pământeşti ale unuia dintre fondatorii mişcării spaniole, Ramiro Ledesma Ramos. De menţionat că atât la Cămin, cât şi la Cimitirul Martirilor, am fost însoţiţi şi de unul dintre invitaţii speciali ai fundaţiei, **Carlos Caballero Jurado**.

Jose Luis Jerez Riesco, Cezarina Condurache şi Manuel Andrino, la sediul Falangei

Manuel Andrino, la Camposanto de Aravaca

Căminul Moţa-Marin din Aravaca

A avut loc o evocare a celor căzuţi în acest loc, Manuel dedicându-le un cuvânt plin de simţire creştinească, subliniind că se roagă atât pentru martirii lor, cât şi pentru asasinii acestora. Părintele Marius Vişovan a rostit în ambele limbi La Oracion de Los Caidos – Rugăciunea pentru cei căzuţi –, actul

continuare în pag. 5

Zilele Majadahondei - 2020

Slujba parastasului, oficiată de părintele Marius Vișovan

Cimitirul Civil din Almudena

încheindu-se cu depunerea trandafirilor cu tricolorul românesc și cu intonarea imnului Cara al Sol. După fotografiile de rigoare ne-am îndreptat cu toții la Majadahonda, la Monument.

Comemorarea din anul acesta s-a desfășurat în același cadru de prietenie cu camarazii spanioli, care încă din anul 1941 îi omagiază pe Martirii noștri, prin acest loc perindându-se de-a lungul a aproape 80 de ani figuri eroice ale luptei anticomuniste, ca Ricardo Villalba, Garcia Rebull, Luis Nieto ș.a., și bineînțeles, cum a devenit tradițional în ultimii ani, cu absența reprezentanților Bisericii noastre strămoșești. Au intervenit Pr. **Marius Vișovan** din partea Fundației George Manu, **Sorin Olariu** din partea Fundației Ion Gavrilă Ogoranu și **Miguel Menendez Piñar** din partea Asociației Pentru Custodierea Monumentului.

Și-n acest an ne-am bucurat de excelenta ospitalitate a Hotelului Majadahonda, care pentru al cincilea an consecutiv a găzduit, atât masa frățească, la care în fiecare an camarazii spanioli ne dublează în număr, ceea ce nu ascundem că ne onorează și ne bucură enorm, cât și conferința comemorativă, în condiții de maximă intimitate și siguranță. Trebuie spus că nu o dată s-a încercat intimidarea administrației hotelului, fiind semnalați în presă drept gazde ale unor „manifestări fasciste”, fără a ceda vreodată la acest tip de șantaj.

Conferința s-a desfășurat pe durata a aproximativ două ore, incluzând o pauză de cca. 20 de minute, în care mulți dintre asistenți au profitat pentru a primi un autograf din partea lui **Carlos Caballero** pe cartea *Armata Națională a Guvernului de la Viena*, a cărei a doua ediție a fost prezentată de către Editura Evdokimos, în cadrul acestui act.

Au intervenit, strălucitor și de această dată: **Jose Luis Jerez Riesco**, **Manuel Andrino**, Gen. **Blas Piñar** și Pr. **Marius Vișovan, Carlos Caballero Jurado** (discurs pe care îl vom reda mai jos, urmând ca în numerele următoare ale revistei să le publicăm și pe celelalte). Publicul român a avut la dispoziție traducerea majorității discursurilor.

Cea de-a treia zi, duminică, 12 ianuarie, am început-o la Parohia Sfântul Ioan Casian, din Guadalajara, unde am participat la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, la sfârșitul căreia Părintele **Emilian Geabana**, parohul acestei comunități de români, a săvârșit parastasul pentru Ion Moța, Vasile Marin, Corneliu Zelea Codreanu, Horia Sima, George Manu, Părintele Arhimandrit Justin, Mihai Eminescu, Gelu Gheorghiu. În Veci Pomenirea lor.

La sfârșit a avut loc o mică agapă, în timpul căreia am aflat că părintele nu avea binecuvântare pentru a ne însoți la cimitirul din Madrid, unde în anii trecuți le făcusem pomenirea românilor înmormântați acolo. Este vorba de românii care au trăit și au murit în exil, ortodocși.

Cu sufletul îndoit (al meu, pentru că în febra plecării n-am apucat să comunic vestea) am pornit spre următorul obiectiv: Cimitirul San Isidro din Madrid. Aici am depus cei cinci trandafiri la mormântul surorii fondatorului Falangei, și șefa națională a Secțiunii Feminine, Pilar Primo de Rivera, prietenă de nădejde a exilului românesc și participantă asiduă la comemorările de la Majadajonda. Ne-am despărțit și de ea cântând Cara al Sol, însoțiți și de această dată de camaradul Fernando, care pe lângă imortalizări, ne-a servit și de ghid în această aripă a imensului cimitir metropolitan.

Ultima escală, Cimitirul Civil Almudena din Madrid. În acest cimitir se află înmormântați necatolicii, între ei și ai noștri, cum am scris mai sus, ortodocși. Se disting datorită crucilor bizantine din piatră și al gardului legionar gravat pe plăcile funerare. Am trecut pe la fiecare, lăsându-le câte o floare și un tricolor legat la cruce, evocându-i pe fiecare cu ceea ce am știut despre ei, unindu-se la acest moment emoționant și prietena noastră Carmen Cendan, care i-a cunoscut personal, adolescentă fiind, pe Traian Popescu și pe soția acestuia, Kika, cum era alintată. Ca în fiecare an am încheiat cântând la mormântul Familiei Sturdza și al lui Bâzu Cantacuzino, Imnul Legionarului Căzut.

Luni, 13 ianuarie, un grup s-a deplasat la Toledo, unde au vizitat mormântul românului de suflet Blas Piñar. Cu siguranță cel mai frumos mod de a încheia un șir de manifestări care au avut în centrul lor comemorarea jertfei lui Moța și Marin, care a unit prin sângele sfânt al martirilor ultimei Cruciade popoarele noastre latine.

Popoare la frontiera Creștinătății.

CĂLIN GABOR, Spania

Miguel Menendez Piñar

(de la st. la dr.) Călin Gabor, Dionisie Stoenescu, Jose Luis Jerez Riesco, Gen. Blas Piñar, Carlos Caballero Jurado, Pr. Marius Vișovan, Manuel Andrino, Marcel Petrișor

Zilele Majadahondei - 2020

Omagiul meu adus lui Codreanu şi Gărzii de Fier

CARLOS CABALLERO JURADO, profesor, scriitor şi istoric militar

Pe vremea când nu eram decât un tânăr care îşi începea activitatea politică, mi-a căzut în mâini o carte care avea să îmi schimbe viaţa: *„Pentru legionari”* de Corneliu Zelea Codreanu. Îmi amintesc cât de mult m-a surpins faptul că era scrisă într-o spaniolă perfectă, că fusese tipărită de o editură românească aflată în Munchen şi că la sfârşitul cărţii se afla o listă a ediţiilor acestei cărţi în alte limbi europene. Era destul de clar că editorii aveau un puternic spirit militant. Când am început să citesc cartea, am descoperit o personalitate şi o mişcare politică fascinante, încărcate de un misticism şi un patriotism care atingeau cote aproape imposibil de atins. Adevărul este că mă simţeam un nimeni în faţa acestor personalităţi capabile de acte de dăruire atât de admirabile.

Inevitabil, oricine citea această carte îşi dorea să afle cât mai multe, aşa că şi eu – la fel ca mulţi alţii –, după acea primă carte, am început să studiez biografia lui Codreanu semnată de italianul Carlos Sburlati şi publicată în spaniolă de un fost membru al Division Azul (Jose Antonio Llorens Borras) care avea propria sa editură (cartea se numea *„Căpitanul Codreanu”* şi fusese publicată de Ediciones Acervo). Următorul pas pe acest drum iniţiatic a fost lectura unui eseu scris de succesorul lui Codreanu la conducerea Mişcării Legionare, Horia Sima, intitulat *„Două mişcări naţionale. Jose Antonio Primo de Rivera şi Corneliu Codreanu”*, care m-a impresionat prin stabilirea unui paralelism între Codreanu şi persoana care ne inspiră cel mai mult pe noi spaniolii, Jose Antonio. Într-un final, aflând că o mână de voluntari români, în fruntea cărora se aflau doi importanţi lideri legionari, Moţa şi Marin, venise în Spania pentru a lupta în cruciada noastră împotriva comunismului, mi s-a consolidat pentru totdeauna legătura sufletească cu Garda de Fier.

Au urmat multe alte lecturi, în spaniolă şi în alte limbi pe care le cunosc. Şi am tot continuat să învăţ despre Garda de Fier. Astfel, am sfârşit prin a mă specializa în istorie militară şi mai ales în istoria mişcărilor voluntarilor europeni împotriva comunismului, altfel spus, în istoria formaţiunilor care, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, au luptat alături de armata germană în campania din Rusia şi am publicat volume despre voluntarii spanioli, dar şi despre cei de alte naţionalităţi (francezi, croaţi, letoni, ucrainieni etc). Un subiect foarte legat de acesta era cel al armatelor naţionale care au luptat împotriva URSS-ului, exceptând cea germană, cum era Armata Naţională Română de la Viena. Despre aceasta am publicat unul dintre primele mele articole de presă în revista „Defensa”, în 1982.

Am menţionat acest articol pentru că directorul acelei reviste, Vicente Talon, a fost cel care mi-a înlesnit un contact fundamental cu Traian Popescu, român aflat în exil la Madrid, care deţinea o editură la care ulterior mi-a publicat mai multe cărţi. Prin intermediul lui, al lui Ovidu Ţârlea şi mai ales al lui Horia Sima – care a avut întotdeauna amabilitatea de a menţine corespondenţa cu mine – am primit o cantitate foarte mare de informaţii despre un aspect aproape necunoscut din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, cel al voluntarilor români care, după lovitura de stat dată de comunişti împotriva lui Antonescu, au hotărât să continue, în numele României, lupta împotriva comunismului.

Era o poveste aproape incredibilă. Când avusese loc în România conflictul dintre Antonescu şi Mişcarea Legionară, nemţii – luând una din numeroasele lor decizii politice greşite, în contextul celui de-al Doilea Război Mondial – l-au sprijinit pe primul, care s-a impus prin forţă şi a început o prigoană violentă împotriva legionarilor. Da, România a luat parte la cruciada europeană împotriva comunismului, dar cu o armată alcătuită din oameni obligaţi să meargă la război, lipsiţi de impulsul spiritual pe care Mişcarea legionară ar fi ştiut să-l trezească în ei. Şi din această cauză, după cu ştim, când înfrângerile germanilor au adus Armata Roşie la frontierele României, noile autorităţi, apărute în urma unei lovituri de stat, au întors armele împotriva Germaniei în august 1944.

La acel moment, Horia Sima şi alţi lideri ai exilului românesc se aflau de trei ani închişi în lagărele naziste. La acel moment, deznodământul celui de-al Doilea Război Mondial era deja previzibil. Orice mişcare lipsită de înalta etică a Mişcării Legionare ar fi spus nemţilor: „Ne-aţi trădat, neaţi închis în temniţe, nu îndrăzniţi acum să ne cereţi ajutorul!.” Dar nu s-a întâmplat aşa. România era în pericol. Europa era în pericol. Şi legionarii au pus bazele Guvernului Naţional Român, aflat în Viena, pentru a continua lupta. Beneficiind de colaborarea militarilor care nu erau legionari, dar erau patrioţi desăvârşiţi asemeni generalului Chirnoagă, s-au lansat în aventura de a crea o nouă Armată Naţională Română care urma să fie structurată ca forţă militară integrată SS Waffen. Pe această temă, care se afla în mod direct în domeniul meu de specialitate am putut să scriu, împreună cu prietenul meu nord american Richard Landwehr, lucrarea numită *„Armata Naţională Română. Voluntari români în SS Waffen 1944-1945”,* care a văzut lumina tiparului în 1997. (Richard scrisese deja o versiune proprie în 1991).

Monstruosul dictator comunist Nicolae Ceauşescu fusese înlăturat în decembrie 1989 şi România dorea să-şi recupereze istoria adevărată, eliberată din ruşinoasa manipulare comunistă. Dar ceea ce eu nu mi-aş fi putut imagina niciodată era faptul că volumul publicat de mine şi de Richard avea să trezească interesul românilor. Şi de această dată, tot prin Vicente Talon am stabilit un prim contact cu un oficial român, colonelul Ion Aramă, care mi-a spus că doreşte să traducă şi să publice cartea în română. Moartea l-a surprins înainte de a-şi putea concretiza ideea. Dar – producându-mi o mare bucurie – în 2008 a apărut traducerea românească a volumului semnat de mine şi de Richard Landwehr (iar în 2011 a apărut şi o versiune în italiană).

Se închidea astfel ciclul iniţial şi la mai bine de 30 de ani după ce citisem *„Pentru legionari”* îi puteam mulţumi lui Codreanu şi Mişcării Legionare printr-o acţiune concretă şi evidentă, publicând această carte care va rămâne o dovadă a formaţiei mele de militant politic inspirată de lectura iniţială a cărţii *„Pentru legionari”*.

Şi întotdeauna, profitând de toate ocaziile care mi s-au ivit, am făcut tot posibilul să arăt că Garda de Fier a reprezentat avangarda luptei europene împotriva comunismului. Într-una din cărţile mele recent apărute, *„Division Azul din 1941 până în prezent”* am încercat să lămuresc originile mişcării europene a voluntarilor anticomunişti şi în mod special am integrat acolo textul lui Neculai Totu „Note de pe frontul spaniol” care cred că este cel mai elocvent pentru înţelegerea apariţiei mişcării de voluntari, care n-are nimic de a face cu o atitudine servilă faţă de al Treilea Reich sau cu germanofilia. În aceeaşi manieră şi în aceeaşi carte am subliniat interesul manifestat din România pentru ca Division Azul să meargă la luptă cot la cot cu trupele române care se lansaseră deja în campania împotriva stalinismului.

Astăzi, aici, la Majadahonda, lângă locul unde au căzut Moţa şi Marin, pot să mă adresez vouă pentru a-mi arăta recunoştinţa faţă de Codreanu, Moţa, Marin, Sima, Popescu şi faţă de toţi ai voştri. Cei ce au căzut aici sunt fraţi de credinţă şi de spirit cu cei care au căzut în Possad şi la Krasny Bor, pentru că şi unii şi alţii au luptat împotriva aceleaşi hidre a materialismului personificată de aberaţia marxistă. Istoria a ales să fie români care au căzut aici, pe pământul nostru, şi a ales ca mulţi din compatrioţii noştri să îşi dea viaţa în gheţurile din Rusia. Dar asta e secundar. Important e faptul că erau camarazi europeni, fraţi de credinţă animaţi de acelaşi spirit.

3 ZILE

12-13-14 ianuarie.

Înainte, în ziua şi după ziua Frângerii pentru Cruce pe câmpurile dospite-n sânge ale Majadahondei.

Trei zile care, imaginate grafic şi geometric, alcătuiesc triunghiul destinului românesc. Acolo, în spovedania înaltă străbătută de fiorul polar al zilelor pe care le trăim, în mărturisirea sângerată care domină triunghiul vremii, sălăşluieşte formula de dezlegare din robia unui drum nedrept şi maşter.

Trei zile. Trei etape istorice.

Ne aducem desigur aminte de profanarea abjectă care i-a însoţit pe cei 7 cavaleri ai morţii în drumul lor spre Marea Jertfă. E scrisă undeva, pe un răboj de suflet cutezanţa iudeo-masonică – acompaniată de hiena internaţionalistă – care le-a blestemat şi le-a hulit drumul.

Da, da, noi ne aducem bine aminte şi nu uităm. Amintirea stăruie în pumnii încleştaţi în abţinere – pentru că abţinerea în politică, după cum spunea altădată Dragoş Protopopescu, directorul ziarului nostru, este un principiu echivalent valabil şi mare, tot aşa de mare ca omiterea în artă – în rugă de înţelegere şi în legământ.

Da, da, noi ne aducem aminte şi nu vom uita, în viaţa şi peste viaţa noastră.

Legământul acesta este singura şi ultima noastră legătură cu veacul patimilor şi al tuturor nelegiuirilor. Întâlnirea cu marea răfuială.

Între 12 şi 13 se zideşte definitiv şi trainic această ruptură istorică. Prăpastia care s-a deschis între zilele acestor veacuri de concepţii diametral opuse, a provocat o formidabilă deplasare de terenuri în corpul geologic al sufletului românesc.

12 ianuarie. Închidere de veac negru. 13 – o singură zi – veac întreg. Veacul jertfei. 14 ianuarie – ziua Reculegerii şi a Legământului – luminată deschidere spre Veacul Învierii.

Veacul Jertfei e creaţia lui Ion Moţa şi Vasile Marin. Prin jertfa lor voluntară – pentru că jertfa comandată nu există – ei au restabilit punţile de legătură cu discul gândului din trecut – care în sfârşit a fost aruncat spre culmea de sublim a viitorului – şi cu viitorul plecat să sărute, îngenuncheat, sfintele răni ale trecutului. Jertfa lor a fost necesară pentru că Înviere fără însângerare, fără jertfă şi fără răstignire nu există. Şi dimensiunea jertfei a fost şi este condiţie sine qua non pentru Înviere. Pentru Învierea Mare din veac, făclii orbitoare şi dăruiri uluitor de mari.

Numai el, Ion Moţa putea şi trebuia să cadă. Numai el, Vasile Marin se putea întoarce pe scut odată cu Moţa. Numai el, Ion Moţa, putea să fie legatarul testamentelor istorice neîmplinite până azi. Ion Moţa nu putea să trăiască sub zodia vremelnicului.

Prea contemporan cu Avram Iancu, prea prezent în măreţia trecutului şi prea ridicat spre piscul minunat şi verde al viitorului, el trebuia să lege din veşnicile ce au dezlegat alţii.

Contemporan cu Iisus – cum scria în „Buna Vestire” Dragoş Protopopescu – Ion Moţa nu putea rămâne înlănţuit în viaţa pământeană.

Jertfa e mare. Menită Învierii Celei Mari. Jertfa e mare. Şi ne doare. Da, ne doare. Dar – aşa după cum a scris ctitorul legilor din „Cranii de lemn”, fără durere jertfa nu are preţ. După cum Jertfa e condiţia Învierii, tot aşa dureros condiţionează jertfa.

În ţara sufletului românesc şi, ca o consecinţă logică, în sânul sufletului românesc, jertfa de la Majadahonda a pricinuit scufundarea unui bloc gigantic.

Dar – pentru a continua reprezentarea prin imagini – prăbuşirea aceasta prin analogie cu legile geologice, a provocat exact în acelaşi timp ridicarea unui munte de energie, de legământ şi rezistenţă care înlocuieşte dimensional tot în mod exact, terenul dislocat. Fără prăbuşire, acest munte nu exista. Fără durerea de azi, bucuria de mâine ar fi întârziat sau n-ar fi venit.

De acolo, din vârful acestui munte, se vede pădurea de făclii aprinse pentru slava Învierii. De acolo se aud clar cum tropotesc în marş biruitor cohortele biruinţei. De acolo se văd în splendoarea de lumină verde, cum pornesc pădurile de brazi, ca pădurea shakespeariană.

Acolo sus, unde pot urca numai avioanele gândului tânăr legionar, se situează cu sens de veac, ziua de 13.

14 ianuarie, pentru noi, o zi de legământ. Pentru alţii această zi de 14 ianuarie este o simplă zi pământeană, care pregăteşte mârşav şi din umbră, fără credinţă, răsturnarea muntelui. Nu va putea. Pentru că oamenii nu pot opri Învierile care trec peste puterile omeneşti.

Iar dacă în altarul muntelui sfânt se va aşeza totuşi dinamita gândului rău, să nu se uite că se va întâmpla o prăvălire. Şi nu tinerii sunt la poalele muntelui.

După această prăvălire gigantică se va vedea de jos – vor vedea şi orbii! – lumina Învierii de mâine.

Aşa-i moţule sărac?

Vino, camarade, şi spune că tu te-ai trezit, că vezi, auzi şi simţi cum se face ziuă în ţara noastră bogată şi în casa ta săracă!

VALERIU CÂRDU

„Buna Vestire”, 24 februarie 1937

Dorinţa lui Ion I. Moţa privitoare la înmormântarea legionarilor

De pe vaporul care îi ducea pe cei 8 legionari spre Spania, răposatul nostru prim-redactor ne-a trimis odată, printre alte articole, şi unul despre Arhanghelul Mihail de la Hamburg.

Acest articol noi l-am publicat în numărul de Crăciun al foii, fără a da însă sfârşitul lui, în dreptul căruia Ionel Moţa scrisese pe margine:

„ACEST PASAGIU NU VA APĂREA DECÂT DACĂ, PÂNĂ LA APARIŢIE, CADE VREUNUL DINTRE NOI”.

Acum, când au căzut nu numai unul, ci doi, sau poate şi mai mulţi, dăm publicării acest pasagiu. Iată-l:

«Şi de aceea, dorinţa legionarilor care poate vor cădea luptând pentru Cruce pe pământul spaniol este de a fi aduşi să odihnească în ţară, într-un loc în care să fie strânşi, cândva, şi ceilalţi legionari căzuţi în lupte pe pământ românesc. Ia în mijlocul acestui loc de odihnă să fie pusă de strajă o statuie a Sfântului Arhanghel Mihail, asemănătoare aceleia din Hamburg, sau poate, chiar o copie a ei.

Căci, de vreme ce ne-a întâmpinat pe noi, înseamnă că nu este străină de sufletul nostru, deşi e făcută de mână străină, străjuind pământ străin».

Ion I. Moţa

1 decemvrie 1936, pe vaporul „Monte Olivia”, spre coastele spaniole.

Libertatea, 24 ianuarie 1937

În duhul lui Moţa şi Marin

Un an de când v-aţi dus
Voi sus
Şi staţi la dreapta lui Iisus…
Un an?! O clipă… Mai puţin!...
Căci voi, o, MOŢA şi MARIN,
Sunteţi mereu în Legiune,
Şi, – secole dacă vor trece, –
Aceeaşi tainică minune
Simţi-vor toţi legionarii înfioraţi că se petrece:
Oricând „apelul” li se strigă, – sub vifor sau zăpor de ploi, –
„Prezent!” – răspundeţi scurt şi voi,
Aşa precum „Prezent!” răspunde şi uriaşul „Grănicer”,
Şi-atunci, legionarii – brazi,
Vor înţelege, ca şi azi,
Că cerul este-n Legiune şi Legiunea este-n Cer…
O, voi, – c-un zâmbet de lumină ce sorii toţi în ochi v-au pus.
Tustrei priviţi acum de sus
Măreţul răsărit ce-şi suie văpaia fără de apus,
Şi care-n slăvile albastre
S-arată-atâta de frumos,
Că-n el ard inimile voastre
Cari au căzut pentru Hristos!...

O, nu e smirnă mai curată să ardă cu mai sfântă pară,
Cum azi ard inimile voastre întru iubirea lor de Ţară.
Şi ninio jertfă mai înaltă nu ştim ca sfântul vostru sânge,
Al cărui foc, pe cerul Ţării atâta răsărit răsfrânge!...
De aceea, azi, când slava Ţării la răsărit e toată jar,
Îngenunchem în duhul vostru, în faţa sfântului Altar,
Să mulţumim, cu gene ude, lui Dumnezeu şi lui Hristos,
Că v-au ales să vă ridice pe veci în slava Lor, – de jos;
Şi ne rugăm smeriţi, ca-n Ceruri, Iisus la dreapta-I să vă ţină
Pe veci în marea Lui lumină
Ca, de pe-al jertfei voastre munte,
Arhangheli MOŢA şi MARIN,
Nălţându-l pân' la jertfa voastră, să faceţi Neamul, Neam de frunte:
Cu sori în inimile toate, cu suflet de luceferi plin,
Cu Dumnezeu în duh… Amin!

VASILE MILITARU, *13 ianuarie 1938*

Libertatea, 20 ianuarie 1938

LUMEA IDEILOR

Roger Scruton:
un cavaler al valorilor tradiționale

BOGDAN MUNTEANU

Noua rubrică pe care o inaugurăm începând cu acest număr al revistei noastre îmi oferă prilejul de a vorbi chiar acum, în debutul ei, despre un intelectual de marcă al cărui nume circulă zilele acestea mai mult ca oricând în mediile de informare, indiferent de orientarea lor. E vorba de filosoful englez Roger Scruton (1944-2020), care a trecut la cele veșnice pe 12 ianuarie, răpus de cancer.

În cazul său vorbim de una din cele mai importante figuri intelectuale ale conservatorismului ultimelor decenii. Adept al firescului și al bunului-simț în vorbă, atitudine și cugetare, cu un temperament și un stil tipic britanic, Scruton a fost tot un produs intelectual al frământatului an 1968, marcat în vestul Europei de revoltele studenților îndoctrinați de comunism. Numai că el s-a profilat cu o orientare *opusă* acestui stângism care de atunci încoace a acaparat treptat mai toate mediile academice și politice occidentale. A fost una din puținele voci care s-a opus în permanență acestui tăvălug dizolvant al ideologiilor de cabinet ale leftismului contemporan, cu tendințele lor de inginerie socială și de transformare a realității în conformitate cu patul procustian al imaginarului propriilor concepții zămislite de aburii întunecați ai ideologiei. S-a implicat și în vremea războiului rece, vizitând țări aflate dincolo de Cortina de Fier și inițiind legături cu intelectuali anticomuniști din spatele acesteia. Nu fără riscuri. Conform mărturisirii dintr-una din cărțile sale, în anul 1985 a fost arestat și expulzat din Cehoslovacia.

Opera pe care a lăsat-o în urmă este una vastă și cu un caracter enciclopedic. Numărul volumelor sale se ridică la câteva zeci, pentru a nu-i mai menționa articolele, interviurile, luările de poziție. Trecând peste numeroasele sale scrieri cu tematică din domeniul artei, culturii, arhitecturii, istoriei filosofiei, sau peste luările sale de poziție cu caracter politic (semnatar al „Declarației de la Paris" din 2017 despre „O Europă în care putem crede", un contraproiect pe baze tradiționale la actuala UE, sau ca susținător al Brexitului, adică al ieșirii țării sale din chingile sufocante ale birocrației bruxelleze) pentru noi cele importante rămân reperele pe care le-a lăsat în cărțile sale cu un caracter doctrinar sau polemic împotriva tendințelor actuale de stânga: *„The Meaning of Conservatism", „A Dictionary of Political Thought", „The West and the Rest: Globalisation and the Terrorist Threat", „Immigration, Multiculturalism and the Need to Defend the Nation State", „How to be a Conservative", „Fools, Frauds and Firebrands: Thinkers of the New Left"* – pentru a înșira doar o mică parte din cărțile sale.

Linia directoare a gândirii sale conservatoare poate fi cuprinsă în următorul rezumat succint pe care autorul îl face în debutul uneia din cărțile sale mai recente:

„Există două tipuri de conservatorism: unul metafizic și altul empiric. Primul rezidă în credința în lucruri sacre și în dorința de a le apăra împotriva desacralizării (profanării). Această credință a fost exemplificată în fiecare moment al istoriei și va avea mereu o puternică influență în relațiile interumane. În manifestarea sa empirică, conservatorismul este în mod specific un fenomen modern, o reacție la vastele schimbări induse de Reformă și Iluminism. Conservatorismul pentru care voi pleda ne spune că avem parte de o moștenire colectivă a unor lucruri bune, pe care trebuie să ne străduim să o păstrăm. (...) Aceste lucruri, alături de multe altele, ne sunt familiare și de la sine înțelese. Toate sunt amenințate. Iar conservatorismul reprezintă răspunsul rațional la această amenințare. Poate că e vorba de un răspuns care necesită o înțelegere mai profundă decât cea pe care omul de rând e pregătit să i-o acorde. Dar conservatorismul este singura atitudine care poate răspunde realităților emergente. (...) Conservatorismul începe cu sentimentul care este împărtășit de mulți, anume acela că lucrurile bune pot fi distruse cu ușurință, dar cu greu pot fi create." (How to be a Conservative)

Aflat în permanență în răspărul concepțiilor „progresiste", Sir Roger Scruton – care este, iată, atât un cavaler în rang cât și în unul în spirit - a dus o cruciadă în mare măsură solitară pentru valorile de bine și frumos în sensul atribuit lor dintotdeauna de firescul tradiției europene. Ideile pentru care a militat nu sunt prin urmare spectaculoase, ci în cele din urmă cât se poate de naturale. Dar prin claritatea și profunzimea argumentației sale și prin stilul său impecabil, Sir Roger a stat mereu ca un ghimpe în coasta corifeilor stângii contemporane. A fost marginalizat pe cât și-au putut permite adversarii dar, evident, nu și pe cât și-ar fi dorit aceștia. Anvergura sa era prea mare pentru a putea fi redus la tăcere sau scos complet pe linie moartă de isteriile corectitudinii politice.

De pe urma sa rămâne moștenire o amplă operă care fără îndoială va rămâne una de referință și o parte esențială a adevăratului patrimoniu cultural european.

În mod exemplar mă voi referi în continuare la cartea *„How to be a Conservative" (2014)*, care rezumă foarte bine universul gândirii lui Scruton și reprezintă totodată o mostră de eleganță stilistică și de arhitectură geometrică a structurării marilor ei teme. Acestea sunt încadrate între o autobiografie intelectuală și un discurs final menit să insufle încredere și optimism, în ciuda admiterii faptului că ideile conservatoare au mai pierdut teren în fața tăvălugului progresist. Discursul e articulat în jurul unor termeni-cheie esențiali, cărora Scruton încearcă să le decanteze sensul autentic, dar prezentând totodată și reversul medaliei: aceste concepte au fost adesea uzurpate iar sensurile lor deturnate prin manipularea insidioasă a limbajului practicată de curentul progresist. Acești termeni sunt: naționalismul, socialismul, capitalismul, liberalismul, multiculturalismul, ecologismul, internaționalismul și conservatorismul. Fiecare dintre ei poate fi înțeles de fapt într-o accepțiune genuină, posedând un nucleu de adevăr, care în ultima vreme este tot mai adesea falsificat. Accentul este pus însă pe aceste *adevăruri* universal valabile, de aceea titlul fiecărui capitol dedicat unei teme începe prin acest termen.

Adevărul în naționalism ține de faptul că națiunile au crescut întotdeauna de jos, în mod organic, iar nu prin decrete impuse de sus. Esența sa rezidă în conceptul de *graniță*, de linie despărțitoare care protejează o identitate comună și mărginește un sentiment colectiv al apartenenței la un anumit spațiu geografic și cultural. Indiferent dacă sunt mai mult sau mai puțin tari, mai mult sau mai puțin permeabile, granițele sunt definitorii pentru identitățile naționale.

Scruton remarcă faptul că în urma celui De-al Doilea Război Mondial ideea de naționalism a devenit *per se* una demonizată de propaganda oficială postbelică, deși caracterul malign nu poate rezida în ceva ce ține de un sentiment firesc, ci doar atunci când sensurile sale sunt deturnate și falsificate. Naționalismele s-au manifestat la modul negativ doar atunci când au fost instrumentalizate sub forma unor ideologii. Au devenit astfel rele, în măsura în care ideologiile sunt *per se* rele. Acestea reprezintă întotdeauna un Ersatz, un substitut al religiei, promițând o mântuire terestră. Astfel, unii istorici asociază fascismele cu un caracter „palingenetic", adică al unei „renașteri naționale" sub semn secularizat, lipsit de transcendență. Însă un sentiment național autentic, bazat pe o concepție creștină, nu are cum să cadă în asemenea excese. Mai mult, dacă ne oprim asupra distincției făcute la începutul cărții, între conservatorismul „empiric", menit să asigure un stat funcțional, și cel „metafizic", în care oamenii animați de acesta sunt dispuși să meargă până la a-și sacrifica propria viață pentru valori cu un caracter sacru, de natură spirituală, vedem că această distincție poate fi aplicată și în cazul particular al naționalismului.

Scruton remarcă însă faptul că după război a existat un puternic interes de a face în mod voit confuzia între conceptul autentic și posibilele sale excese, pentru a înlocui loialitățile naționale prin altceva. Prin ce anume, ar fi o altă întrebare, care a fost îngropată atât de adânc în procesul integrării europene, încât răspunsul la ea nu mai poate fi găsit. Aceasta pentru că de fapt nu avem de-a face cu un proces de natură organică, evolutiv, asemeni celui care a condus la coagularea în timp a identităților naționale, ci cu un proces impus de sus în jos. Acesta e menit să cristalizeze o formă de guvernământ supranațională, unind oamenii în jurul ideii de coexistență pașnică, pentru a elimina astfel pretinsele cauze ale conflagrațiilor mondiale din secolul trecut. Numai că oamenii nu se pot identifica cu niște abstracțiuni, cu niște paragrafe ale unor tratate. Acestea nu vor putea genera niciodată acel tip de loialități pe care îl generează sentimentul apartenenței la o națiune. Astfel, actuala Uniune Europeană se confruntă cu o permanentă criză de legitimitate. Ea nu este expresia unui „noi", a persoanei întâi plural, ci mai degrabă un imperiu transnațional. În schimb, în cazul SUA, putem vorbi mai degrabă de o națiune decât de un imperiu.

O opoziție puternică la valorile naționale vine chiar din interior. *„Există în occident, și nu numai, o cultură a repudierii. Luați la întâmplare orice aspect al civilizației occidentale de care înaintașii au fost mândri, și veți găsi un curs pe la vreo universitate în care acesta este deconstruit. Luați orice aspect pozitiv al moștenirii noastre culturale și politice, și veți găsi eforturi concertate în mass-media și în sferele academice de a-l pune sub semnul întrebării, făcându-l să arate ca o impostură sau ca o fraudă. Această cultură a repudierii stă la originea atacurilor împotriva statului național și a ideii naționale. În schimb, conservatorismul înseamnă o cultură a afirmării. A lucrurilor pe care le prețuim și pe care vrem sa le apărăm. Unul din ele fiind și națiunea."*

Aceste idei sunt expresia conservatorismului empiric pe care Roger Scruton îl profesează într-un mod asumat încă din debutul cărții. Pentru el națiunea nu e una civică, bazată pe un „contract social", nu se reduce doar la „patriotismul constituțional", dar nu e neaparat omogenă din punct de vedere etnic. Statul-națiune e format din indivizi vorbind de obicei o limbă comună, cu nenumărate acorduri între ei, bazat pe compromisuri și echilibre stabilite după numeroase conflicte, un stat care a integrat minoritățile etnice și religioase și care, la rândul lor s-au adaptat statului-națiune. Toate acestea formează așa-numitele „loialități prepolitice", conștiința primordială a unei apartenențe comune. Exemplele ar putea fi cele din categoria celor cu o națiune majoritară și o serie de minorități, sau un model confederativ de succes, cum ar fi cel elvețian. Evident, există și experimente eșuate, precum cel iugoslav sau cehoslovac, în care liantul care ținea aceste foste state s-a dovedit în final mai slab decât sentimentele naționale.

continuare în pag. 9

ROGER SCRUTON: UN CAVALER AL VALORILOR TRADIȚIONALE

Scruton nu insistă însă asupra ideii naționale din perspectiva conservatorismului metafizic. Aici nu e vorba doar de națiune, de cetățenii unui stat uniți de conştiința unei apartenențe comune, ci de noțiunea transcendentă de *neam*, care cuprinde generațiile trecute, prezente şi viitoare din perspectiva eternității. În acest moment e însă suficient dacă o privim pe aceasta din urmă în rândul factorilor meniți să coaguleze acele loialități naționale care se manifestă la modul empiric.

În continuare, o reproducere sumară a adevărurilor cuprinse în ceilalți termeni luați în discuție.

Adevărul în socialism rezidă în principiul dependenței mutuale, a acelei solidarități care face tot posibilul ca şi aceia să beneficieze de apartenența la societate, care nu o pot realiza prin eforturi sau merite proprii. Există însă şi o serie de dezavantaje inerente. Se crează o clasă de asistați social, care nu au nicio motivație de a încerca să traiască altfel. Al doilea dezavantaj este bugetul limitat. Costurile cresc, finanțarea se face adesea pe datorie publică. Există şi alte falsuri în care este împachetat acest adevăr. Unul din ele este doctrina „redistribuirii" produsului social, de parcă valorile create nu ar avea proprietar. De fapt statul nici nu redistribuie un bun comun, ci ia din impozitele plătite de cei care produc valori pentru a-şi finanța clientela privilegiată, care la rândul ei îşi oferă votul partidelor de stânga. Se crează astfel relații de depedență, de clientelism politic. Mai mult, obsesia egalitaristă exacerbează antagonismele din societate, împiedicând coagularea acelui „noi" care stă la baza națiunii. Nu în ultimul rând apare tentația stângii de a înlocui individul real cu o pură abstracțiune, descriind lumea ca fiind alcătuită din forțe, mişcări, clase şi idei, toate mişcându-se în stratosfera unei necesități istorice din care realitatea incomodă a fost exclusă. Scruton ne propune aşadar să încercăm să evităm folosirea jargonului marxist, satirizat şi de Orwell în „1984" prin termenul „nouvorbă". Jargonul de tip marxist e dezumanizant, produce o lume dezumanizată, în care oamenii devin abstracțiuni iar adevărul devine un instrument maleabil în mâinile celor care dețin puterea. Lumea trebuie privită şi descrisă prin prisma limbajului natural al relațiilor interumane.

Adevărul din capitalism, ocultat de socialişti, este acela că proprietatea privată şi liberul schimb sunt elementele necesare unei economii viabile, în care supraviețuirea şi prosperitatea individuală depind (şi) de activitatea unor necunoscuți. Doar prin cele două elemente se poate ajunge în mod natural la o coordonare în interiorul societății. Fapt neacceptat de socialişti, care merg pe ideea redistribuirii aşa cum e ea concepută de către stat, care de fapt nu cunoaşte nevoile reale ale fiecăruia. Prin astfel de intervenționisme extreme din partea unei autorități centrale, economia se gripează. Economia planificată distruge informația fundamentală care stabileşte prețul real pe baza cererii şi ofertei. Scruton e de parere că în economia de piață e nevoie şi de reglementări, dar într-o societate cu adevărat sănătoasă ele provin în mod spontan din tradiții, moravuri, şi morală. Dacă acestea decad, ele nu pot fi înlocuite prin nicio legislație constrângătoare. Adică ordinea legală apare spontan şi nu printr-o planificare rațională. La fel şi ordinea economică. E drept, trebuie şi atenție, căci între cele două poate apărea un conflict, în special atunci când valorile morale tradiționale tind să fie erodate de expansiunea unui capitalism care vede în toate doar o simplă marfă. La întrebarea dacă îmbogățirea prin speculații financiare e justă din punct de vedere moral sau nu, Scruton răspunde negativ, dar o consideră un rău necesar în lipsa altor soluții viabile.

Adevărul în liberalismul clasic rezidă în libertatea individuală. E drept, aceasta poate aluneca pe neobservate în falsitate. Năzuința spre libertate individuală merge adesea mână în mână cu năzuința spre putere. Apar astfel în societate inegalități de putere şi de oportunități, pe care egalitariştii încearcă să le remedieze lărgind sfera „drepturilor omului" cu mult dincolo de cele naturale, fireşti. Astfel, articolul 22 din Carta Drepturilor Omului prevede „drepturi economice, sociale şi culturale, indispensabile pentru demnitatea individului şi pentru libera dezvoltare a personalității sale". Ce drepturi stranii or mai fi vizând asemenea formulări vagi şi abstracte? Şi se continuă cu dreptul la muncă, la odihnă, etc. Chiar dacă Scruton nu neagă faptul că şi acestea sunt „drepturi" legitime, ele nu sunt totuşi de aceeaşi natură cu cele fundamentale, care sunt în mod esențial unele cu *caracter negativ,* adică o serie de libertăți individuale care nu trebuiesc încălcate.

Asistăm aşadar şi aici la o uzurpare a termenului. Prin lărgirea sferei lor de cuprindere, se deschide astfel poarta unei veritabile inflații de „drepturi" de la care se revendică „liberalismul" de azi, care este mai degrabă un curent de tip stângist, adică exact opus ca în trecut. De exemplu „dreptul de a nu fi ofensat" sau altele similare devin atuuri în fața instanțelor. Aici nu se caută compromisul, ci se rezolvă conflictul în favoarea uneia dintre părți. O parte câştigă, cealaltă pierde. Se creează precedente juridice. Omul de rând are astfel la dispoziție un instrument foarte puternic pentru a pune bețe în roate unor politici publice care poate la nivelul întregii societăți s-au dovedit eficiente şi utile. Căci astfel de excepții (sub pretextul încălcării unor drepturi) le pot bloca, indiferent dacă ele servesc de fapt binelui comun. De pildă teroriştii nu pot fi expulzați pentru că li s-ar încălca pretinse drepturi. Alte excese sunt legate de „discriminarea pozitivă", deşi inițial ideea liberală de drepturi ale omului a fost concepută să protejeze individul şi libertatea sa față de exercitarea arbitrară a puterii. Numai că inflația de drepturi ale omului, mai degrabă decât să protejeze individul în fața amestecului statului, îl favorizează mai degrabă pe acesta din urmă, sporind puterea unui stat care se implică mereu de partea celor pretins defavorizați. În cele din urmă, această atitudine constituie în fond o declarație de război la adresa culturii majoritare.

Până şi în *multiculturalism* există o doză de *adevăr*. Forma prin care se manifestă acesta este *cultura civică*, apărută în occident în perioada postiluministă. Conform acesteia, calitatea de membru al societății nu e condiționată de religie, etnie sau alt element identitar. Exemplul tipic care îl constituie SUA ne arată că la baza unei societăți trebuie să existe un liant, aceasta neputându-se baza pe un simplu contract social. Ideea fundamentală e ca noii veniți, imigranții, să fie capabili să se integreze în acel sistem de relații şi de valori care stau la baza comunității. În zilele noastre însă, multiculturalismul e privit mai degrabă ca o armă îndreptată tocmai împotriva acestor valori tradiționale. Aceste obiceiuri şi tradiții moştenite trebuie marginalizate sau chiar lepădate, pentru a se edifica o societate „incluzivă", menită să-i cuprindă şi pe toți noii imigranți, indiferent de eforturile făcute de aceştia pentru a se adapta regulilor şi obiceiurilor locului. Instrumentul de bază folosit aici de reprezentanții progresismului este *corectitudinea politică*. Ei ne spun că trebuie să-i primim pe toți imigranții şi să le creăm un spațiu în societatea noastră, în care ei să poată trăi conform principiilor din societatea lor de origine. Aceasta fără a le pretinde vreun efort cât de mic de a da ceva în schimb. Deci nu are loc o integrare sau o primire în cultura noastră, ci una *alături* de ea, sau chiar *împotriva* ei. Se cere nediscriminarea minorităților de orice fel, dar totodată se practică denigrarea a ceea ce e considerat „al nostru". De pildă afirmarea unei identități naționale britanice (sau oricare alta) e catalogată drept „rasism".

Ne întâlnim aşadar şi aici cu acea cultură a repudierii de care a fost vorba mai devreme, căreia i s-a adăugat şi un pseudo-fundament filosofic. Nietzsche spunea că nu există adevăruri, ci doar interpretări. Pe urmele lui au mers filosofii deconstructivismului, ca M. Foucault, J. Derrida sau R. Rorty, a căror eminență intelectuală nu rezidă în argumentele lor, ci în rolul de autoritate supremă atribuit ideii de respingere a oricărei autorități, a imperativului absolut conform căruia nu există imperative absolute. După ei nu există adevăr, obiectivitate, valoare şi sens, ci doar opiniile noastre personale. Împotriva acestui tip de gândire nu se poate practic argumenta, spune Roger Scruton, pentru că reprezentanții ei pun în discuție orice fel de argument. Până la urmă avem de-a face tot cu o credință de tip religios, însă una în *relativism*, în relativitatea tuturor opiniilor ridicată la rang de adevăr absolut. Ne aflăm aşadar în plin paradox. Iluminismul a făcut abstracție de religie pentru o aşa-zisă cât mai obiectivă căutare a adevărului. Dar nu a făcut în cele din urmă altceva decât să înlocuiască teologia creştină din facultăți (cele dedicate cunoaşterii) cu o nouă teologie, atee, dar tot foarte ferventă în urmărirea şi pedepsirea „ereticilor". Aceştia nu mai sunt arşi pe rug, dar sunt marginalizați de comunitatea intelectuală sau, dacă sunt studenți, nu sunt trecuți la examene.

Adevărul în ecologie rezidă în faptul că soluțiile reale la problemele de mediu nu vin dinspre concepțiile globaliste, ci din atitudinea pe plan local, din sentimentele față de bucata de pământ pe care trăieşti, din dorința a păstra lumea din jurul tău curată. Scruton respinge ferm abordarea şi discursul globalist care a acaparat problematica mediului înconjurător, susținând că soluțiile reale provin din atitudini şi valori tipic conservatoare.

Adevărul în internaționalism există şi el, constând în forme de cooperare şi în principii de drept internațional. Ele sunt necesare, numai că trebuie să plece de la premisa unor state suverane, iar nu aşa cum se întâmplă acum în UE, prin erodarea suveranităților naționale.

Adevărul în conservatorism este văzut de Scruton ca fiind întruchipat în special de principiul liberei asocieri şi din valorile rezultate din cooperarea socială. Trebuie însă găsita calea de mijloc, echilibrul între acest principiu, care prin natura sa este unul discriminatoriu (asocierea se face în mod liber, pe baza unor criterii împărtăşite doar de un grup de oameni) şi principiul egalității. Arbitru între acestea nu poate fi decât statul, care ar trebui să intervină doar în cazuri în care discriminarea e una abuzivă, de exemplu interdicția ocupării unor locuri de muncă sau admiterii în instituții de învățământ a unor categorii de cetățeni. Dincolo de acestea însă, asociațiile formate în mod liber nu trebuie să fie supuse unui astfel de control. E calea de mijloc între extremele pe care le constituie poziția libertariană, în care statul nu trebuie să controleze nimic, şi cea etatistă, după care statul trebuie să controleze totul.

În capitolele finale ale cărții se aduc în discuție alte teme din perspectivă conservatoare. Scruton descrie care ar fi acele teritoriile acelor valorilor care aduc o influență pozitivă asupra comunității sociale: familia, biserica (privită aici doar din perspectivă socială, nu mistică sau soteriologică) sau arta. Se pronunță împotriva lui „homo oeconomicus", adică omul ghidat doar de principiul utilitarist, fără aderență profundă la nişte valori superioare, şi împotriva faptului ca economicul să dicteze asupra politicului.

Mai departe e abordată şi chestiunea libertății de exprimare. Scruton e partizanul unei libertăți de exprimare reale, dar constată că aceasta nu poate fi una absolută. La modul practic, în orice fel de societate nu sunt acceptate acele opinii care atacă valorile comune care stau la baza acelei societăți, adică „ortodoxia" concepției dominante. S-ar putea spune că în societatea modernă, secularizată caracterizată de relativism şi pretinsă toleranță, aşa ceva nu există, ci doar nişte cadre exterioare în care oricine le respectă, se poate manifesta cum doreşte. Scruton remarcă însă evidența că de fapt lucrurile nu stau deloc aşa. Şi în societatea de azi există o serie de „dogme" ale corectitudinii politice, cum ar fi ideea egalitarismului între sexe (nu egalitate de şanse, ci cote impuse în mod birocratic), discriminarea pozitivă a minorităților sexuale sau ideea relativistă că toate religiile şi culturile sunt egale. Cei care le contestă sunt marginalizați şi adesea chiar sancționați (chiar şi în România există un Consiliu pentru combaterea „discriminării"). Conservatorii cunosc foarte bine aceste lucruri. Numai că problema nu e aceea că opiniile lor sunt criticate de adversarii de idei, ci faptul că ele sunt aduse împotriva lor, adică devin practic nişte capete de acuzare pentru „erezie".

Unul din aceşti mari „eretici" din perspectiva îngustimii dogmatice a corectitudinii politice a fost şi Roger Scruton. Nici el nu a fost cruțat de atacuri mârşave. A fost chiar victima unei înscenări care a condus la un linşaj mediatic, prin faptul că i s-au publicat doar fragmente trunchiate, scoase din context, dintr-un interviu pe care l-a oferit unui jurnalist, şi care compromiteau complet mesajul său real. În cele din urmă a fost însă reabilitat.

Să nădăjduim că memoria sa va fi nu doar „reabilitată", ci şi prețuită aşa cum se cuvine de cât mai mulți dintre noi!

BOGDAN MUNTEANU

ASASINAREA CĂPITANULUI

cum s-a aflat cumplita veste în familia Codreanu, în lagărul de la Vaslui şi în temnița Râmnic

CEZARINA CONDURACHE

Aşa cum scriam în numărul trecut, reluăm firul evenimentelor din jurul asasinatului comis de autorități în noaptea de 29/30 noiembrie 1939, urmărind modul în care au aflat cumplita veste, atât membri familiei Codreanu, cât şi legionarii din lagărul Vaslui şi temnița Râmnicu Sărat.

Familia Căpitanului

În 30 noiembrie 1938 tatăl Căpitanului se afla închis la Odorhei, unde fusese adus de la Ciuc la jumătatea lunii septembrie. La Bucureşti se aflau mama şi soția Căpitanului. Vestea asasinatului le-a găsit într-o casă din apropierea Căii Dorobanților unde găsiseră refugiu alături de micuța Cătălina (fiica lui Horia şi a Constanței Zelea Codreanu, înfiată de Corneliu şi Elena). Aici, ascultând programul radioului, au auzit în jurul orei 13 comunicatul oficial.

Eliza şi Elena Codreanu

Elena, soția Căpitanului, a refuzat din prima clipă să îl creadă, în timp ce mama Căpitanului, Eliza, a fost încredințată de atunci că i-a murit copilul. Potrivit unei note a Siguranței publicată în volumul II din seria „Procesele lui Corneliu Zelea Codreanu", Elena Zelea Codreanu s-a prezentat la închisoarea Jilava în cursul zilei de 30 noiembrie 1938, cerând să i se arate mormântul soțului ei. Soldații de la poartă i-au spus însă că aici nu e niciun mormânt, nu a auzit nicio împuşcătură, nu s-a adus niciun cadavru şi că ei nu ştiu nimic. Răpunsul primit îi aduce un licăr de speranță.

Odată întoarsă acasă încep să apară rând pe rând mai mulți legionarii care auziseră comunicatul la radio. Desigur, numărul lor nu era foarte mare. După cum ştim, sute de fruntaşi legionari se aflau în temnițe şi lagăre, alte sute în frunte cu Comandamentul Legionar se ascundeau de autorități pentru a nu fi reținuți. Casa unde locuia la acel moment Elena Codreanu era o casă sigură în care se mutase de curând, iar gazda, doamna Bacaloglu, şi ea legionară,făcea tot posibilul pentru a o proteja pe soția Căpitanului, deşi ştia că agenții carlişti monitorizau întrările şi ieşirile. În condițiile astea doar câteva zeci de persoane îşi fac curaj să o caute sperând să afle acolo un alt adevăr decât cel trâmbițat de autorități.

În după amiaza zilei de 30 noiembrie se aflau în casa ce-o găzduia pe Elena Codreanu prințul Alexandru Ghica (prietenul Căpitanului din studenție) şi Ana Maria Marin. Spre seară soseşte Vera Totu împreună cu Iva Igiroşanu. Atmosfera acelei zile de toamnă târzie, abundența de sentimente trăite la aflarea veştii (oroare, durere, sfâşiere, disperare, desnădejde şi mai mare decât toate – răzbunare), drama doamnelor Codreanu, a Mişcării şi a neamului este zugrăvită cumplit de viu într-un fragment memorialistic semnat de Vera Totu (soția lui Neculai Totu) din care vom reda câteva pasaje. *„Sunăm scurt şi ne păru că zbârnâitul soneriei nea izbit în moalele capului. Ne deschise cineva, nu mai ştiu cine. În camera din fața noastră văzui mai multe chipuri. O căutam pe doamna Codreanu, în ochii ei speram să găsesc o dezmințire, o întărire. I-am întins mâna şi încercam să pătrund în adâncul privirilor ei. Nicio vorbă, fața palidă, ochii plânşi cu lacrimile reținute ce tremurau gata să se rostogolească. Şi totuşi am zărit ceva. Soția Căpitanului nu-l credea mort, sau mai bine zis, nu-l simțea mort. Ca slobozită dintr-o strânsoare eram gata să respir mai uşor, dar o văzui pe mama Căpitanului."*

Toți tăceau, toți plângeau şi nu îndrăzneau să spună nimic. Alecu Ghica – un bărbat tânăr şi falnic asemeni Căpitanului îşi schimbase înfățişarea total în cele câteva ore ce trecuseră de la auzul comunicatului. Vera notează: *„Alexandru Ghica (...) atâta de schimbat încât mă uimea. Fără voie m-am gândit că este de necrezut cum poate să se tragă, să slăbească şi să se înegrească fața unui om în timp de câteva ore".*

În timp ce fața transfigurată a lui Ghica şi ochii plânşi şi îndurerați ai Elenei păstrau speranța că totul este o macabră minciună, liniştea afişată de mama Căpitanului şi vorbele ei mai dure decât piatra şi mai ascuțite decât tăişul sabiei i-au convins pe cei prezenți că marea crimă s-a întâmplat şi că s-a împlinit destinul pământesc al Căpitanului. <<*În primele ceasuri după aflarea morții lui Corneliu, mama lui avea o linişte în toată făptura ei care te îngheța. Obrazul ei părea cioplit în piatră dură, nicio trăsătură nu se mişca. Niciun muşchi nu se zbătea în jurul fălcilor strânse. Şi ochii, minunații ochi verzi, vedeau ceva departe, ceva ce nu-i speria, dar îi înmărmurea şi îi înstrăina de tot ce era în jur. Nu o puteam urmări cu gândul. Rămăsesem aici, la granița simțirii pământeşti şi cu cât mă uitam mai mult la obrazul mamei, încremenit ca o stană de granit, cu atât mă cuprindea mai mult frigul şi desnădejdea. [...] Cineva încearcă să spere în bine. Mama Căpitanului dădu din cap şi începu să vorbească. Slovele cădeau precise, reci, ca lovituri de topor într-un bloc de ghiață. „Nu am nicio îndoială, nu au de ce să mintă cei mari. Dacă au îndrăznit să spună în țara întreagă că l-au omorât pe Corneliu, înseamnă că au avut şi tăria so facă. Nu mă mir, era de aşteptat de mult. Au umblat după viața lui ani de zile, l-au urmărit şi au ezitat, dar acum s-a făcut. S-a împlinit soarta lui Corneliu. Ştiu, simt că l-au îngropat undeva la marginea unui crâng, a unei păduri. La repezeală au făcut groapa, i-au pus pe toți şi gata. Undeva, poate aproape de Râmnic. În niciun caz n-au aşteptat ei să vină aproape de Bucureşti să-i împuşte." În timpul acestor vorbe îndrăznii numai o dată să mă uit spre ea. Era mai presus de înțelegerea mea. Cum putea o mamă să rostească asemenea cuvinte fără să-i tremure măcar vocea? Simții pentru prima dată că sunt prin mulțimea oamenilor unele suflete plămădite cu totul deosebit. Despre aceste spirite invincibile se clădesc legende, se scriu epopei. Căpitanul nu putea fi născut de o altă mamă*>> – Vera Totu.

Puțin mai târziu Eliza Codreanu va fi cea care va anunța restul familiei de moartea lui Corneliu. La acel moment fiii săi Horia, Cătălin şi Decebal erau liberi. La fel, fiicele Iridenta şi Silvia. Singurul fiu arestat la moartea lui Corneliu era Ion, căruia mama sa îi va duce vestea la închisoarea din Caransebeş.

Vera şi Neculai Totu

Legionarii din lagărul Vaslui

Aşa cum scriam în numărul trecut, la 30 noiembrie 1938 toți legionarii internați în lagăre de regimul carlist se găseau înghesuiți la Vaslui, unde fuseseră aduşi rând pe rând de prin celelalte lagăre în cursul lunilor septembrie-noiembrie. Potrivit estimărilor făcute de Vasile Iasinschi, la această dată se aflau la Vaslui aproximativ 300 de legionari. Cu toții erau într-un gând alături de Căpitan temându-se pentru viața lui. În plus aşteptau să se întâmple ceva rău. Nu ştiau ce, dar toate măsurile de securitate luate în ultima parte a lunii noiembrie erau o dovadă clară că se pregăteşte ceva (concentrarea tuturor în acelaşi lagăr, dublarea rândurilor de sârmă ghimpată, dublarea pazei, montarea de reflectoare care să permită vizibilitate în dormitoare, montarea unui tun cu țeava îndreptată înspre lagăr etc).

Pe 30 noiembrie în lagăr nu s-a petrecut nimic semnificativ, ziua a decurs în aceeaşi tensiune ca şi cele dinaintea ei. Legionarii – deşi fără tragere de inimă – pregăteau un program aniversar pentru data de 1 decembrie când se împlineau 20 de ani de la Marea Unire. Ziua Unirii trece cu mare durere, în spatele sârmelor ghimpate. Programul pregătit deşi sobru, încearcă să aducă între camarazi puțină voie bună. Se serveşte masa de seară, apoi la un moment dat Vasile Iasinschi este chemat la cancelaria lagărului de maiorul Craioveanu. Faptul a produs îngrijorare pentru că niciunul dintre ei nu mai fusese chemat până atunci. Iasinschi povesteşte detaliat momentul cu toată încărcătura lui emoțională şi spirituală într-un text publicat în „Pământul Strămoşesc" volumul II, ediția de exil.

La cancelarie, Iasinschi este informat destul de sec că în cursul nopții de 29/30 noiembrie Corneliu Zelea Codreanu împreună cu Nicadorii şi Decemvirii au fost împuşcați pe când încercau să fugă de sub escortă. Pentru a-şi întări afirmația, Craioveanu îi arată ziarul „Universul" din 1 decembrie care preluase pe prima pagină textul comunicatului dat de autorități. *„Scurt după citirea comunicatului mă cuprinde de-odată o scuturătură nervoasă şi un plâns cu sughițuri. În starea asta încep să strig şi să protestez că aşa ceva nu s-a putut întâmpla... Tot corpul îmi era în fierbere şi nu mă puteam controla protestam mereu contra acestei lovituri afirmând c-a fost dată unuia care-şi iubeşte neamul şi credința cu patimă mai mult ca oricine... Cu capul între mâini şi cu coatele pe birou, cu ochii*

continuare în pag. 11

ASASINAREA CĂPITANULUI

Corneliu Zelea Codreanu

închişi vedeam şi nu credeam în moartea Căpitanului... Totul a durat un veac înspăimântător. Mi s-a părut că s-a prăbuşit cerul peste noi şi peste neamul nostru".

Prăbuşit sufleteşte, Iasinschi a ieşit din cancelarie clătinându-se şi ducând cu el cea mai grea misiune pe care a avut-o în întreaga sa viaţă: să vestească sutelor de legionari din lagărul Vaslui moartea Căpitanului. A mers direct în camera Comandanţilor Bunei Vestiri trecând fără niciun cuvânt prin curtea lagărului. Le va povesti întâlnirea cu Craioveanu şi trăznetul căzut peste sufletul neamului. În acea cameră se aflau: Ilie Gârneaţă, Radu Mironovici, Corneliu Georgescu şi Mile Lefter. Iasinschi cere dezlegare pentru a nu fi el cel care să anunţe tragedia celorlalţi legionari. Cel care îşi asumă acest rol este Corneliu Georgescu.

Se ordonă convocare generală în sala cea mare de la etajul lagărului. Sosesc toţi din camere, din curte... În acel moment reflectoarele montate în jurul lagărului sunt pornite de soldaţi pentru a avea perfectă vizibilitate în interiorul clădirii. Corneliu Georgescu comandă tuturor să îngenuncheze, ceea ce face şi el, rosteşte Tatăl Nostru şi apoi anunţă moartea Căpitanului: „Camarazi, Căpitanul nu mai este!"

Iasinschi notează *„Un singur şi uriaş geamăt, adânc şi profund ca din inima pământului a izbucnit din pieptul celor trei sute de legionari cuprinşi de durere. N-am mai putut să-i privesc în ochi, nu mă puteam uita la ei. A fost un moment ce nu se poate uita, nici nu-l pot reda prin cuvinte. A fost omorât un uriaş din ordinul unei stârpituri. Năucirea generală ne-a ţintuit în genunchi aşa cum ne găseam, şi apoi rând pe rând, ne-am sculat şi clătinându-ne ne-am împrăştiat fiecare pe unde am putut bătuţi de lumina reflectoarelor şi de furtuna din suflet."*

Legionarii de la Râmnicu Sărat

Deşi primii care au ştiut de scoaterea Căpitanului a Nicadorilor şi Decemvirilor din temniţa Râmnic, legionarii închişi aici află printre ultimii de odiosul asasinat. Desigur că l-au bănuit şi l-au temut din momentul în care s-a aflat de transfer. Mărturiile supravieţuitorilor de la Râmnic sunt puţine. Dacă Ţălnariu a scris despre momentul în care au fost scoşi cei 14 (text pe care l-am publicat în numărul trecut al revistei noastre), despre perioada dinainte şi de după acest moment au scris doar Virgil Ionescu (în memoriile sale apărute în colecţia „Pământul Strămoşesc" ediţia de exil) şi Bartolomeu Livezeanu (jurnal păstrat în manuscris).

După plecarea celor două camioane în care se aflau Căpitanul, Nicadorii şi Decemvirii, noaptea a fost un chin pentru toţi cei rămaşi în temniţă. Gânduri, groază, teamă, incertitudine. A doua zi, pe 30 noiembrie o mică speranţa apare în jurul plecării bagajelor celor 14. Laurian Ţălnariu, Bartolomeu Livezeanu şi Gheorghe Istrate pregătesc bagajele celor plecaţi, având aprobarea conducerii închisorii care anunţase că vor fi transportate în acea zi. Seara vine şi bagajele rămân pe loc. Legionarii primesc asigurări că vor fi trimise urmatoarea zi, adică pe 1 decembrie. În seara de 30 noiembrie celulele ocupate de cei plecaţi sunt igienizate şi reamenajate cu paturi suprapuse. Misterul se dezleagă parţial după masa de seară când în temniţă pătrund mai mulţi soldaţi înarmaţi care ocupă celulele recent pregătite.

Ca şi la Vaslui, s-a urmărit cu mare atenţie reacţia legionarilor după asasinarea Căpitanului şi autorităţile erau pe punctul de a da ordinul de executare a tuturor căpeteniilor aflate în lagăr şi închisoare. Încă nu am înţeles de ce nu s-a dat acest ordin în momentul 30 noiembrie 1938 şi s-a optat pentru strategia de încercare a obţinerii desolidarizarilor de Mişcare (care era perdantă din start şi autorităţile trebuiau să ştie asta). O logică de bun simţ ar spune că nu s-a dat pentru că legionarii nu au provocat cu nimic autorităţile, că nu au schiţat niciun gest de violenţă, atac etc. Nici nu aveau cum să o facă în momentul ce li s-a zdrobit sufletul prin

Vasile Iasinschi

asasinarea Căpitanului, deşi evident dorinţa exista. Dar evenimentele ulterioare ne-au arătat că nici în 21/22 septembrie 1939 cei din lagăre şi închisori nu au făcut-o. Asasinarea lor a ţinut mereu de bunul plac al Palatului. Am făcut această paranteză aici ca să revin la acţiunea lui Miti Dumitrescu şi la faptul că acesta nu este răspunzător de moartea celor peste 200 de legionari asasinaţi în 21/22 septembrie 1939. Regele fusese gata să îi omoare pe aceştia şi în 30 noimbrie 1938 şi poate şi în alte momente. Din nenorocire, moartea lor era o chestiune de timp. Ca urmare a acţiunii lui Miti, acest timp a venit după răzbunarea Căpitanului, aducând înainte de moarte uşurarea sufletelor închise de povara nepedepsirii vinovaţilor.

Bagajele erau încă pe loc, iar închisoarea plină de soldaţi înarmaţi. În noaptea de 30 noiembrie spre 1 decembrie se doarme iepureşte, aproape toţi cei întemniţaţi fiind gata să meargă spre împuşcare în orice clipă. Vizetele celulelor se deschid din jumătate în jumătate de oră spre verificare. Afară posturile de pază erau dublate. Vine însă dimineaţa. Se cer borderouri detaliate în dublu exemplar cu componenţa bagajelor celor 14. Se execută şi bagajele sunt ridicate. În temniţă intră astfel un val nou de speranţă, au plecat bagajele, deci sunt şanse că proprietarii lor să fie în viaţă. De afară nu mai patrunde nicio veste, vizitele sunt suspendate, personalul nu răspunde la întrebările deţinuţilor.

Vine data de 6 decembrie şi potrivit lui Livezeanu se încearcă o sărbătorire a lui Neculai Totu, deşi toţi sunt îndureraţi. Sosesc la cancelarie mai multe mame şi soţii care nu primesc acces în interior, nici pachetele nu sunt acceptate. E vorba despre mama lui Alecu Cantacuzino, Alexandrina Cantacuzino, de Viorica – soţia lui Eugen Ionică, Maria Claudian-Tell mama lui Alexandru Cristian Tell, Vera – soţia lui Neculai Totu. Atât Vera Totu cât şi Virgil Ionescu menţionează că Viorica Ionică ar fi transmis soţului ei prin semne informaţia legată de moartea Căpitanului. Cu toate astea Livezeanu care ţinea un jurnal zilnic nu pomeneşte nimic despre aflarea veştii atunci, deşi menţionează vizitele acestor doamne. Presupun că Eugen Ionică nu a transmis la acel moment vestea primită de la Viorica, fie pentru că nu a înţeles exact ce a semnalizat aceasta, fie pentru că a refuzat să creadă.

Potrivit lui Livezeanu nenorocita veste apare în Râmnic pe data de 9 decembrie 1938. Comandantul închisorii îi aduce în celulă lui Traian Cotigă ziarul cu textul comunicatului. Vestea se transmite că fulgerul şi toţi aleargă din curte şi celule către Cotigă sperând într-o minune. <<<*Fugim eu şi Ţălnariu ca nişte nebuni pe scări. În celulă Cotigă, Bănică, Apostolescu şi Serafim plâng. Intru şi eu şi Ţălnariu. Înţelegem. Împietrim şi lacrimile curg şiroi. Se deschide uşa şi ţipând întreabă Sima Simulescu „Cotigă, e adevărat!?" Cotigă îi întinde ziarul. Sima îl ia tremurând şi strigă „Ce mişelie Doamne, Doamne". Cade apoi leşinat. Cu greu îşi revine. Băieţii îi cer să fie tare. Vine şi domnul Clime şi ne cheamă pe toţi sus. Băieţii vin legănându-se. Suspinurile şi lacrimile curg fără încetare. E un geamăt toată închisoarea. Domnul inginer văzând că suntem adunaţi toţi îi spune lui Furdui* [n.n. Gheorghe Furdui era teolog, între ei nu se afla niciun preot la acel moment] *să spună o rugăciune pentru odihna sufletelor lor. Cădem în genunchi şi suntem înlemniţi de durere. Lacrimile nu mai contenesc. La pomenirea fiecăruia nu mai puteam rezista. Suntem zdrobiţi. Furdui se îneacă şi nu mai poate spune rugăciunea. Domnul inginer Clime anunţă „Ion Banea îţi dau comanda Mişcării Legionare". Domnul Banea nu înţelege. Se uită surprins. Toţi plecăm în hohote de plâns spre celule. Eu prind mâinile domnului inginer Clime şi i le sărut spunând „De ce a omorât domnule inginer, de ce?" Mă îmbrăţişează şi îmi spune „Fiţi tari, mai băieţi, fiţi tari"*>>

Din lipsă de spaţiu vom opri aici firul poveştii. În altă ocazie vom scrie despre răspândirea veştii asasinatului în alte temniţe din ţără în care se aflau legionarii, în rândul Comandamentului şi a celorlalţi aflaţi în clandestinitate, ascunşi din calea autorităţilor.

Bartolomeu Livezeanu

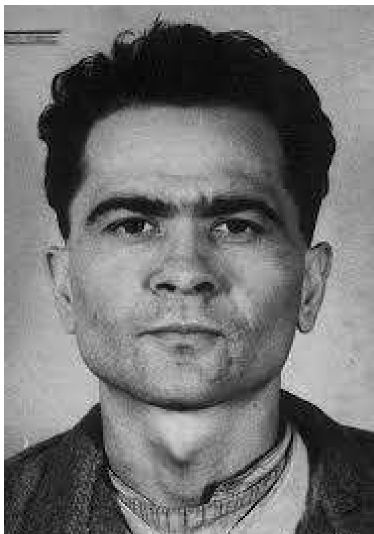
După ani de lupte, jertfe, temniţe, prigoane, Căpitanul cădea nevinovat sub gloanţele vinovaţior care-l condamnaseră la moarte încă de la începutul anilor '30. Aceleaşi reacţii în toate piepturile legionare: încremenire, sfâşiere, zdrobire... Cum nu se prăbuşea cerul de atâta fărădelege? Cum nu se cutremura pământul de atâta nedreptate? Cum se va mai putea trăi fără Căpitan? Singura cale de supravieţuire a neamului căruia Regele Nebun i-a amputat o întreagă secventă pământească, o întreagă generaţie prin moartea liderului ei, era răscumpărarea. De data asta nu o răscumpărare a păcatelor lumii din afară făcută prin jertfa proprie - ca în cazul Moţa si Marin, ci o răscumparare prin răzbunare a păcatului dinlăuntru, sângele vinovat pentru sângele nevinovat. Miti Dumitrescu a împlinit acestă „necesitate dureroasă" (după cum a numit pedepsirea lui Armand Călinescu), deşi în locul lui ar fi vrut să fie sute, poate mii de legionari...

CEZARINA CONDURACHE

Aspecte ale detenției comuniste în memoriile lui Aurel Vişovan (VII)

SITUAȚIA LEGIONARILOR ÎNCHIŞI

Preot prof. MARIUS VIŞOVAN

Recenta reeditare, la editura Evdokimos, a cunoscutei lucrări memorialistice a lui **Aurel Vişovan** - *„Dumnezeul meu, Dumnezeul Meu pentru ce m-ai părăsit?"* ne dă ocazia unor abordări tematice care – sperăm – vor fi de folos atât cercetării istorice asupra represiunii comuniste cât şi publicului larg.

Tratamentul abuziv şi aberant al autorităților penitenciare comuniste față de deținuții politici a cunoscut accente speciale în privința legionarilor (considerați duşmanii cei mai periculoşi pentru regim), aşa cum dovedesc cvasi-totalitatea mărturiilor din detenție. Aurel Vişovan, condamnat de două ori pentru activitatea şi funcțiile deținute în Mişcarea Legionară, îşi relatează propria experiență carcerală, dar şi alte aspecte relevante pentru statutul deținuților legionari.

Piteşti, 1949… A doua zi de Crăciun se deschide uşa brusc şi apare directorul Alexandru Dumitrescu, încruntat şi cu un ciomag în mână. Țurcanu raportează că legionarii au sărit la reeducați ca să-i omoare, deoarece vor să se reeduce! - *Care-s bandiții ăia care nu vor reeducarea? Care-s şefii lor?* Agresații au fost 20. Cu toții eram şefi de grupuri legionare. Agresorii de două-trei ori mai mulți. Restul s-au retras îngroziți în fundul camerei. Atunci Țurcanu începu să strige câte un nume: - *Banditul cutare! Ieşi în față!* De abia târându-se, bunii mei camarazi ieşeau în față. Regret din suflet că nu-mi amintesc niciun nume al scumpilor mei prieteni. Dar nu pot uita clipa când Țurcanu a tunat numele meu. Eram în total 5-7 inşi (nu mai ştiu exact). Eu am fost strigat ultimul. Aceştia eram instigatorii. Directorul Dumitrescu a început să ne lovească cu ciomagul, plin de furie, luându-ne pe rând, unul câte unul. (pag.38)

Piteşti, 1950… Un gând mă chinuia îngrozitor. Gândul la frățiorii mei de cruce din Sighetu Marmației. Îmi imaginam că şi în închisorile în care sunt dânşii se întâmplă aceleaşi lucruri ca şi aici. Cel puțin aşa ne-a spus Țurcanu, că această acțiune de demascare s-a extins în toate închisorile din țară, ba mai mult, în toată țara. Ei, şi aici e aici – dac-aş putea negocia cu suferința lor, aş fi acceptat-o bucuros peste ale mele şi – culmea – ar fi fost un moment în care mi-aş fi dus mai uşor crucea. (pag. 67)

Baia Sprie, 1953… Evreul Gruber era foarte simpatic. Nu mai ştiu pentru ce a fost arestat. Ştiu doar că povestea că a trecut şi prin lagărul de la Auschwitz. Concluzia lui era că închisorile româneşti erau mult mai mizerabile decât cele nemțeşti. Gruber s-a împrietenit şi cu legionarii, constatând astfel nu numai că legionarii nu mănâncă oameni, ci dimpotrivă erau oameni cu o ținută aleasă şi că idealurile lor nu pot fi disprețuite. A ajuns până acolo încât cu un pic de umor, puțin sarcastic, specific evreilor, de Bunavestire, considerată şi sărbătoare legionară, să se adreseze unui camarad zicând: - *Măi Ghiță, mă. Să dea Dumnezeu să vină biruința legionară, dar eu să fiu în Palestina!* (pag.86)

Baia Sprie, 1954… Trecusem în noul an şi iată că într-o zi vine un gardian şi îl scoate pe unul dintre noi la anchetă. După vreun sfert de oră se întoarce şi îl scoate pe altul (pare-mi-se, în ordine alfabetică). Cei anchetați ziceau că este un maior de la Ministerul de Interne care vorbea o românească aproximativă şi care venise să ne ancheteze pe noi, cei de la izolare. Mi-a venit rândul şi mie. Sunt dus într-o cămăruță din colonie în care era un tip elegant, ferches, galonat (nu prea eram eu la curent cu noile grade din armată). Ofițerul mi se adresează într-o manieră forțat de politicoasă: -*Domnule Vişovan ai fost izolat pentru atitudinea dumitale legionară şi care mă surprinde. Cu toate închisorile – deloc uşoare – prin care ai trecut, se pare că nu te-ai schimbat. Îți pun o singură întrebare: - Ştii că Horia Sima – comandantul vostru – a fost agent al lui Moruzov*? La care eu îi răspund: - *Eu ştiu un singur lucru: că dumneavoastră sunteți cel care afirmați.* S-a uitat lung la mine şi m-a expediat la cameră. Ne-am lămurit. Respectivul a venit să afle starea de spirit şi să strecoare neîncrederea în rândurile noastre, întrucât celelalte metode se dovediseră ineficiente. (pag.99)

Lagărul 9 Culme, 1958… Au fost ridicați de la Lăteşti toți legionarii – numai legionarii. Îmbarcați în camioane spre o destinație necunoscută, pe care am aflat-o abia atunci când am ajuns în lagărul „9 Culme". După un drum lung, în care am trecut şi Dunărea cu bacul pe la Vadu-Oii, spre seară am ajuns în lagărul 9 Culme. Era 19 septembrie 1958. Aspectul era deprimant. Barăci rămase de pe vremea Canalului Dunăre-Marea Neagră, acea operă faraonică întreruptă cu 4-5 ani înainte şi care, dacă s-ar fi terminat ar fi reuşit să ducă Marea Neagră în Dunăre şi nu invers. Un peisaj sinistru. În jurul barăcilor părăsite era plin de milițieni – poate şi cei ce mi-au cerut apă, însetați de drum. Toți strigau la noi, urlau chiar, de parcă eram urgia pământului. În mijlocul lagărului, o groapă largă şi adâncă ne-a hipnotizat privirile. Avea 2-300 metri pătrați şi cam 2 metri adâncime. Întreg grupul nostru a fost străbătut de acelaşi fior: *„Ne vor împuşca şi ne vor arunca în groapa dinainte pregătită"* . Probabil asta a şi fost inițial intenția lor. Ba chiar doream să fie cât mai scurtă aşteptarea, să se termine odată cu totul. În barăcile lungi şi friguroase, am fost tunşi la zero, îmbrăcați în zeghe ; nici unul nu mai semăna cu cel de ieri. În curând vântul de toamnă ne-a pătruns până la oase, mai ales pe cei bolnavi. (pag.169)

Satu Mare, 1961… Procesul a decurs liniştit, iar avocații – alții decât prima dată – şi-au susținut cu mai mult curaj pledoariile. De exemplu, la acuzația de a fi mâncat împreună pachetele primite în 1948-1949, catalogate ca activitate legionară, avocatul s-a adresat completului, zicând :-*„Tovarăşi, noi când am fost studenți şi primeam pachete de acasă, nu le mâncam împreună? Asta înseamnă că am fost legionari?"*. Sau la acuzația cu romanța „Vânt de seară, vânt de seară": - *„Care din generația dinaintea noastră nu cunoştea şi nu fredona această frumoasă romanță? Ce caracter politic are acest cântec?"*. - *„Da, dar această romanță a fost scrisă de comandantul legionar Radu Gyr!"* băgui procurorul... Sentințele au fost pronunțate cu condamnări mai mici; mie mi s-au dat 18 ani muncă silnică… (pag. 184)

Aiud, 1964… Horia Cosmovici – izolat şi el în Zarca – fusese comandant legionar, avocat celebru încă din tinerețe. Îl apărase pe Căpitan – Corneliu Zelea Codreanu – la ultimul proces, prezentând un model de pledoarie ce ar merita să fie trecută în istoria dreptului românesc şi nu numai... În închisoare, Horia Cosmovici l-a reîntâlnit pe monseniorul Ghika pe care-l cunoştea dinainte şi care l-a marcat atât de profund încât după eliberare a făcut studii teologice şi a devenit preot. (pag. 207)

Schimbare de macaz:
epurări cu caracter politic la IICCMER

BOGDAN MUNTEANU

Preotul Radu Preda

IICCMER-ul ultimilor ani se pare că a dat dovadă de prea multă independență, reușind să navigheze cu abilitate printre feluritele tabere ale politicii românești, care numai de o valorizare așa cum se cuvine a memoriei trecutului recent nu au fost interesate. În plus, prin orientarea sa institutul s-a dovedit în permanență un ghimpe în coasta orientării progresiste. Din păcate, de-acum înainte nu va mai fi, ci se va alinia cuminte directivelor primite. Asta pentru că odată cu instaurarea guvernului Orban (la București, nu la Budapesta!), figurile cele mai importante ale institutului au fost eliminate în etape succesive. Pretextele au fost de natură birocratică, prefabricate. Însă motivul real este, firește, cu totul altul și ține de fostele priorități ale institutului, care erau centrate pe rădăcinile regimului comunist, pe perioada stalinistă, pe martirii din închisorile comuniste sau pe cei căzuți opunând rezistență armată. Atitudinea sa era una fundamentată pe valorile spirituale, dovedind totodată un spirit de echilibru și echidistanță față de diversele orientări politice ale acestor repere ale memoriei românești. Toate acestea nu sunt însă compatibile cu noile comandamente ideologice ale puterii actuale.

Ca atare, mai întâi a fost demis președintele institutului, teologul Radu Preda, care în urmă cu câteva luni fusese hirotonit și întru preoție. Asta deja era prea mult pentru progresiștii de azi (urmașii în spirit ai comuniștilor de ieri), mânați de idiosincrazii anticlericale. Ulterior o altă figură importantă, istoricul Marius Oprea, a devenit șomer, în urma unor măsuri mai mult ca sigur coordonate. Mai întâi a venit o ordonanță guvernamentală cu dedicație, care oprește detașările la stat ale celor angajați (fie și formal) în mediul privat, cum era cazul lui Oprea. Iar mai apoi, pentru a împiedica o rezolvare firească și o punere în acord cu noua reglementare, noua conducere a anunțat că nu intenționează să mai scoată la concurs postul ocupat până deunăzi de Oprea. Pe scurt, folosind pârghiile legale care erau la dispoziția celor care au pâinea și cuțitul, la IICCMER s-a produs o epurare politică în toată regula a principalelor figuri indezirabile.

În funcția de președinte a fost numită Alexandra Toader. O cercetătoare la CNSAS, cvasi-necunoscută publicului larg, care s-a remarcat mai degrabă prin solidarizarea cu aprecierea colegilor Demetriade și Hodor asupra fenomenului Pitești și prin critica față de atitudinea conducerii CNSAS, care s-a delimitat de afirmațiile lor. Despre anvergura ei culturală nu prea știm nimic, probabil pentru că nici nu prea ar fi multe de știut.

În orice caz, imediat după instalare, noua conducere a transmis și un semnal evident, care marchează o schimbare de macaz. Noile priorități ale institutului țin mai degrabă de perioada ceaușistă. Într-un comunicat recent se afirmă: „Având în vedere informațiile apărute în presă, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) s-a sesizat din oficiu cu privire la împrejurările și condițiile în care domnul Meleșcanu Teodor Viorel a acționat, ca reprezentant al delegației române la reuniunile de la Viena din perioada 19-20 decembrie 1989, în contextul săvârșirii de infracțiuni contra umanității de către autoritățile regimului comunist în timpul evenimentelor de la Timișoara, soldate cu numeroase pierderi de vieți omenești și rănirea gravă a multor persoane."

Nu că petele negre ale perioadei ceaușiste nu ar trebui și ele studiate, și cu siguranță nu au fost ignorate nici până acum. Dar senzația care se impune e aceea că noua orientare a institutului va fi una de tip „progresist". Care desigur că are toate motivele de a se contrapune regimului ceaușist de tip național-comunist, fiind practic la antipodul acestuia. Numai că, pe de altă parte, va privi ororile staliniste printr-o grilă foarte selectivă, omițând aspectele incomode. Anume, pentru că între prezenta și fosta ideologie sub semnul „progresismului" există și o continuitate, o serie de elemente comune, care se cer mascate pe cât e posibil: ura împotriva valorilor tradiționale, naționale sau religioase. Așa cum la vremea sa Piteștiul a însemnat o despărțire a apelor, o linie clară între bine și rău, aceleași tabere de atunci se manifestă și azi, dar la modul „soft", la nivel ideatic. „Progresiștii" de azi susțin în fond o teză identică cu cea a torționarilor de la vremea respectivă de la Pitești: aceea că „victimele nu ar fi chiar victime".

Pe scurt, memoria anticomunismului din România a încăput, la nivel oficial, pe mâna celor care duc mai departe lucrarea dizolvantă a ideologiei comuniste, camuflată azi sub alte denumiri politice. O realitate tristă, din păcate. Fapt care arată mai mult ca oricând și importanța păstrării acestei memorii „la firul ierbii", prin activități și organizații cu caracter neguvernamental, segment pe care activează și Fundația și revista noastră.

Demetriade, Hodor și Toader

Ghid Anticomunist

CAMARAZII

Singurul motiv pentru care marxismul s-a retras temporar din estul Europei este pentru că s-a putut înrădăcina adânc în cultura vestului liberal, democratic, capitalist, divers şi tolerant. Noua strategie este ca de acolo să se răspândească în toată lumea. Această hidră, marxismul, s-a extins în toată Europa. Anul 1989 ne oferă falsa impresie a eliminării definitive a marxismului din Europa. Cu toate că i-au fost tăiate nişte capete în est, s-a adaptat mediului propice pe care îl oferă modernul vest al Europei. La fel ca orice altă formă inferioară de viață, nevertebrată, acest parazit continuă să existe şi să se extindă.

Să urmărim cu atenție ceea ce a încercat să distrugă comunismul dur, de tip stalinist, în est: credința, națiunea, familia, moralitatea, cultura, arhitectura şi însăşi viața de zi cu zi a oamenilor. A încercat să facă din oameni nişte mici maşinării servile şi loiale partidului comunist.

Marele filosof român şi fost deținut politic, Petre Țuțea spunea: „Fără Dumnezeu, omul rămâne un biet animal rațional şi vorbitor, care vine de nicăieri şi merge spre nicăieri". Dar comunismul a încercat să-i şteargă omului până şi rațiunea, înlocuind adevărul absolut cu minciună, cultura cu incultură şi libertatea cu captivitate. Şi oamenii au fost forțați să accepte toate acestea în URSS şi Blocul Socialist, în schimb toate acestea au fost promovate şi primite cu aclamație de către noii proletari în vest, sub forma marxismului cultural. Proletarii vechi, deficitari din punct de vedere economic, au fost înlocuiți de proletari culturali, care abundă de pseudocultură.

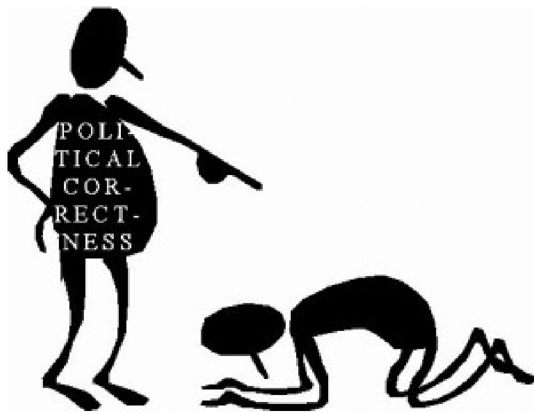
Ce se poate observa la o primă vedere în vest?

Libertate - Libertatea de exprimare dispare treptat în vest. În Marea Britanie comentariile incorecte politic sunt sancționate cu închisoare. În Germania, şi nu numai, se pune în aplicare ideea romanului distopic „1984" de George Orwell, prin care limba trebuie modificată. Nu mai este permisă folosirea de termeni precum turc, țigan sau musulman. Nu se mai pot folosi termeni inofensivi precum patrie, tată, mamă. În Canada a fost schimbat imnul național pentru că nu era destul de inclusiv din punct de vedere feminist. Totul trebuie să fie „corect politic", adică să coincidă cu exigenta linie a partidului internațional.

Alte libertăți sunt asociate cu consumul de droguri, alcool, pornografie, sex etc. Din nefericire toate aceste pseudolibertăți creează dependență, ceea ce duce la captivitate. Omul devine incapabil de a mai lua decizii raționale proprii, astfel noua libertate propusă de marxism, este în fond opusul libertății. Mai precis se creează aparența unei libertăți totale, dar sufleteşte, omul devine robul acestei libertăți, devine un rob umil al plăcerilor trupeşti, lipsit de voință sau orice fel de virtute.

Credința a ajuns pe cea mai joasă treaptă în scara ierarhică a valorilor europene din vest, este considerat un element dăunător, medieval care nu îşi mai are locul în societatea modernă de astăzi. Credința este văzută drept un obstacol primitiv, care stă în calea libertății individuale, dar de fapt Dumnezeu a înzestrat ființa umană cu liberul arbitru, fiecare din noi are libertatea de a face ce vrea, faptele noastre având să fie cântărite la judecata de apoi.

Sovieticii au demolat biserici şi le-au transformat în grajduri şi depozite, marxiştii din vest au ales o formulă mai elegantă. Au transformat bisericile în muzee şi săli de concerte, îndepărtând orice urmă de sacralitate din ele. În unele cazuri bisericile sunt transformate în moschei, pentru că deja se ştie care sunt prioritățile şi acestea nu coincid cu creştinismul. Într-o catedrală din Malmö, Suedia, altarul a fost înlocuit cu un tablou care îi reprezenta pe Adam şi Eva drept un cuplu homosexual, tabloul mai

conținea şi imaginea unui şarpe transsexual. La scurt timp tabloul a fost înlocuit de un alt tablou reprezentând Cina cea de Taină, doar că Iisus era reprezentat de imaginea unui transsexual. Biserica Națională Suedeză a mai declarat şi că existența activistei, cu o formă de autism dovedită, Greta Thunberg, ar fi a doua venire a lui Iisus pe pământ. În Viena, în catedrala Sfântul Ştefan, transexualului Conchita Wurst i s-a permis să susțină un concert de caritate pentru persoanele care suferă de HIV; atât el cât şi dansatorii au ales să se îmbrace în demoni cu această ocazie.

În Spania, monumentele cu cruce şi crucile în sine sunt îndepărtate din spațiul public, sub falsul pretext, că ar fi simboluri fasciste atribuite regimului lui Franco. Psihoza marxiştilor atinge cote inimaginabile, ei considerând din start că orice bărbat, creştin, de culoare albă este cel mai probabil fascist. Ei sunt de părere că prin natura sa, învățătura creştină duce la fascism. Creştinismul ne învață să fim disciplinați, să facem sacrificii, să muncim, să fim loiali, să fim sinceri, să fim smeriți, dar ei asociază toate aceste virtuți cu fascismul, pentru că aceste virtuți ne împiedică să fim asemeni lor, ne împiedică să fim şi noi manipulați şi controlați. Mai de mult fascismul era asociat cu Italia din perioada lui Mussolini, astăzi fascist este oricine nu este de acord cu principiile propuse de marxism.

Cultura - Cărți moderne, originale, scrise de autori contemporani, cu orientări de stânga, toate conținând idei marxiste vândute drept simboluri ale diversității, multiculturalismului, toleranței, libertății, dar care în fond ajung să fie opusul. Diversitatea pe care o propun ei este deja o monotonie vizibilă, multicuturalismul lor este doar uniformizarea culturii. Se va ajunge la o singură formă de pseudocultură universal acceptată, iar toleranța este deja represivă. Noi trebuie să îi tolerăm pe ei, dar ei nu ne vor tolera pe noi niciodată. Simpla afirmație: "it's ok to be white" este considerată "hate speech" în noua limbă corectă politic. Iar libertatea lor se transformă foarte uşor în sclavie.

Muzica - Melodii seci, care sună toate la fel şi care conțin 3 versuri şi durează o oră. În comparație cu simfoniile marilor compozitori sau cu melodiile pline de însemnătate şi de armonie din primelele decade ale secolului trecut, muzica de astăzi seamănă mai mult cu sunetele de EKG ale unui pacient bolnav. Pentru că acesta este şi stagiul în care a ajuns muzica modernă, comercială. Pe vremuri putea cânta doar acela care avea o anumită stare sufletească, o armonie, nu cel al cărui suflet era ros de patimi şi de vrăjmăşie. În prezent, se pare că oricine poate să cânte şi cu cât muzica face mai puțin sens, cu cât este mai vulgară, cu atât este mai consumată.

Arta - O banană lipită cu bandă adezivă de un perete, a fost vândută cu 120.000 euro. Un muzeu din Los Angeles a avut o expoziție cu o bucată de caşcaval, care avea o şuviță de păr lipită pe ea. Asta arată cât de penibilă a ajuns arta modernă, care este folosită ca mijloc de propagandă, oamenii chiar stau şi se uită la nişte chestii abstracte, încearcă să le interpreteze, chiar le găsesc un sens şi nu îşi dau seama că „operele" respective sunt folosite pentru spălare de bani.

În cinematografie nu se mai fac filme sau seriale fără scene intime, fără homosexuali, transgenderi, persoane de culoare în contexte exagerate, cupluri interrasiale, toate acestea, ca noi să ne obişnuim cu noua ordine şi noua normalitate propusă de neomarxism. Se sugerează constant în spațiul audiovizual, la nivel subconştient că degenerarile sunt de fapt, doar forme ale libertății şi astfel, ele trebuie acceptate.

Învățământul, încă din primele stadii ale acestuia, este creeat în aşa fel încât în momentul încheierii studiilor, cei care ies de acolo se pot conforma cu uşurință rigorilor noii ordini socialiste şi cultural-marxiste. Universitățile nu îşi mai ating scopul, nu mai creează formatori de cultură şi civilizație, ci sunt doar nişte fabrici de marxişti, anarhişti, hipsteri şi „panseluțe" cu glezne goale.

Familia - Familia tradițională: mamă, tată, copii; a fost înlocuită de tot felul de combinații nocive. În unele țări, trecând peste deja obişnuitele căsătorii homosexuale, deja au loc căsătorii între om şi animal sau om şi diverse obiecte personale etc. Cuplurile normale sunt convinse că animalele de companie le aduc mai multă împlinire decât copiii. Astfel se încearcă golirea tainei căsătoriei de orice însemnătate şi conținut.

Mamele singure sunt glorificate, deşi copilul are nevoie de ambii părinți. Este un abuz susținut de către feminism şi de către state. Femeilor li se spune că o carieră este mai importantă decât o familie. Feminismul a fost şi este doar o unealtă a comunismului pentru a dezrădăcina femeia de la rolul ei primordial, acela de mamă şi tot ce presupune asta, cu scopul de a deveni forță de muncă. Astfel i se permite statului să se ocupe de educarea copiilor într-o proporție mai mare. Munca şi cariera unei femei înseamnă automat mai puțin timp pentru creşterea copilului. Prin aceste mijloace se distruge Familia, celula societății de care individul se simte cel mai puternic legat, nucleul de oameni pentru care individul este dispus să facă cele mai mari sacrificii.

Națiunea. Nu mai există naționalism în Europa de vest, nimeni nu îşi mai iubeşte țara şi poporul. În Germania, generațiile de după război au fost învățate să îşi urască țara, să le fie ruşine cu țara lor. Are loc inocularea unui sentiment de vină pentru faptele petrecute într-un minut din istoria milenară a poporului german. Prin vestul civilizat apar tineri la proteste împotriva „naționalismului", cu pancarte pe care scrie "better rapist than racist". Unul dintre stindardele marxismului vest-european, Emanuel Macron, preşedintele Franței, declară că: „Naționalismul este opusul patriotismului"; nu există nimic mai fals şi mai ilogic.

O somitate a luptei împotriva comunismului spunea următorul lucru:

„O națiune al cărei tineret este apatic şi indiferent în fața problemelor ce i le ridică timpul în care trăieşte, este o națiune fără viitor." Într-adevăr, Europei de vest, şi nu numai, i se ridică nişte probleme grave în prezent, dar națiunile vest-europene au devenit apatice, incapabile de reacție şi în ritmul acesta nu vom mai putea vorbi de națiuni europene în scurt timp, pentru că acestea nu vor mai exista. Imigrarea masivă, necontrolată, legalizarea avorturilor, rata scăzută a natalității, căsniciile şi familiile „moderne", toate acestea slăbesc națiunea şi îi incapacitează supraviețuirea.

Arhitectura. Imaginea glorioaselor capitale şi oraşe ale vestului european ajunge treptat să fie distrusă de turnuri înalte cu forme ciudate şi urâte, de blocuri înghesuite şi inestetice. Clădirile vechi au rezistat sute de ani şi pentru că erau frumoase, aveau o valoare arhitecturală. S-a pierdut simțul esteticului.

În vest are în momentul de față loc o uniformizare a tuturor aspectelor, fie că vorbim de aspectul

continuare în pag. 15

Educație pentru veșnicie

CIPRIAN VOICILĂ

Sfaturile pe care Sfântul Sofronie Saharov le adresa părinților dornici să le ofere copiilor lor o educație cât mai aleasă sunt de maximă actualitate și eficiență. Aceste povețe au fost culese de cineva care l-a cunoscut îndeaproape pe ucenicul Sfântului Siluan Athonitul și le-a consemnat în scris - Mitropolitul Hierotheos Vlachos - conștient de cât de prețioase sunt, mai ales în lumea noastră, în care părinții sunt derutați inclusiv de teoriile concurente, contradictorii, întâlnite în domeniul educației.

Sfântul Sofronie remarca cu profund realism: „Astăzi este un privilegiu ca cineva să aibă copii. Părinții sunt mărturisitori. (...) Creștinii vor fi întotdeauna neînțeleși de oamenii din jur".

Este firesc să ne dorim și să facem tot ceea ce depinde de noi, pentru a le oferi copiilor noștri o educație cât mai adecvată vremurilor, astfel încât aceștia să învețe câteva limbi de circulație, să își formeze o cultură vastă, să își dezvolte darurile native pentru ca mai târziu să își aleagă profesii cât mai potrivite și, de ce nu, cât mai bănoase. Cu toate acestea, noi, creștinii, nu trebuie să uităm că scopul principal al educației este să îi formăm pe copii pentru comuniunea cu Hristos, pentru viața veșnică. Sfântul Sofronie sfătuia: „Scopul educației copiilor este ca ei să dobândească dragoste personală de Hristos și de Maica Domnului. Nu trebuie să le dăm sfaturi ca să devină doar oameni buni, morali. De asemenea, trebuie să-i ajutăm să rămână în Biserica Ortodoxă, și nu doar să nu păcătuiască. Faptul că rămân în Ortodoxie este un lucru important și poate să fie cauză a mântuirii, chiar dacă au făcut unele greșeli în viața lor. Copiii trebuie să se inspire din dragostea noastră către Hristos și către Dumnezeu".

Exemplul personal, lecția care bate orice discurs moralizant

În această paidee creștină, un rol decisiv îl joacă mediul, atmosfera duhovnicească, de rugăciune, pe care tata și mama vor ști să le creeze acasă. Fiindcă cei mici sunt receptivi mai degrabă la ce văd și simt decât la reguli, imperative sau interdicții, noi, părinții, trebuie să le dovedim concret ce înseamnă să faci din viața lui Hristos, viața ta. Sfântul Sofronie spunea: „Educația copiilor începe din ziua căsătoriei. Soții trebuie să trăiască cu rugăciune, cu frica lui Dumnezeu. Atunci când mama se roagă, când este însărcinată, copilul simte lucrarea rugăciunii. Când soția rămâne însărcinată, nu trebuie ca părinții să se tulbure. Atunci când se naște, trebuie să se roage. Trebuie să se roage și când au copilul mic în brațe. Tot ceea ce face mama trebuie să facă cu rugăciune. Să-l închine pe copil atunci când doarme, să se roage atunci când îi dă laptele ei, atunci când îi dă mâncare". Iar după ce micuțul este botezat „scopul nu este ca pruncul să fie doar împărtășit cu Sfintele Taine, ci să trăiască într-o atmosferă de rugăciune în casă. Atmosfera casei trebuie să fie atmosferă de rugăciune. Părinții trebuie să însuflețească copilul în dragostea lor față de Hristos și față de Maica Domnului".

O viață trăită exclusiv după reguli înseamnă moartea libertății

Un alt sfat prețios al Sfântului Sofronie are în vedere problema raportului dintre autoritate și libertate, cu consecințe decisive în educație. Cât de autoritar trebuie să fie părintele în relația cu copilul său? Cât spațiu de desfășurare a personalității copilului trebuie să îi pună la dispoziție, astfel încât el să nu devină un „copil-problemă"? Un amănunt relevant: în literatura de specialitate, unii psihologi și educatori accentuează importanța regulilor, alții, dimpotrivă, dovedesc faptul că un copil mai puțin încorsetat de acestea, peste ani, va deveni un adult mult mai armonios din punct de vedere emoțional, volitiv și intelectual.

Răspunsul Cuviosului Sofronie la această problemă este plin de discernământ: regulile sunt bune, dar, pe măsură ce copilul crește, își câștigă independența, devine la rândul său persoană, aceste reguli trebuie restrânse, iar în final eliminate: „Când copiii sunt mici, trebuie să existe reguli în casă care, pe măsură ce cresc copiii, încet, încet trebuie micșorate, retrase, pentru că trebuie dată libertate copiilor". Dar a fi liber înseamnă și a fi responsabil pentru libertatea ta.

Rugăciunea, indiciul nemincinos care probează faptele noastre

Părintele Sofronie continuă: „Libertate nu înseamnă «Fac orice vreau!» ci «Fac orice vreau în anumite limite, în rânduială». Adică să discutăm cu copiii, să nu ne arătăm mirați sau înspăimântați de ceva rău făcut de ei și, în probleme secundare, să-i lăsăm chiar să lucreze singuri, după voința lor. Dacă un copil vrea să meargă la o petrecere, să-i spunem: «Roagă-te și fă cum te luminează Dumnezeu!», și să adăugăm: «Eu nu te voi reține, dacă mergi la petrecere după rugăciune». Astfel, le dezvoltăm responsabilitatea în legătura lor cu Hristos, îi învățăm să se roage lui Dumnezeu pentru orice faptă a lor". De altfel, atunci când facem un gest sau o faptă, iar după săvârșirea lor ne putem ruga fără mustrare de conștiință pentru ce am făcut mai înainte, să știm că suntem pe calea bună, pe drumul lui Dumnezeu.

Să reținem, în încheiere, care sunt elementele esențiale ale unei educații creștine rodnice: exemplul personal al părinților, o atmosferă casnică duhovnicească, diminuarea regulilor în favoarea libertății copilului, dar și responsabilizarea lui în relația sa lăuntrică cu Domnul nostru Iisus Hristos.

Nu se face educație copiilor cu: „Îți interzic!"

Când avem pretenția ca în ziua de astăzi copiii noștri să trăiască în marile orașe așa cum am trăit noi pe vremea noastră, noi de fapt le cerem imposibilul. Trebuie să avem în vedere ca fiii și fiicele noastre să rămână în Biserica Ortodoxă, nu doar să nu păcătuiască. Ei se pot simți oarecum plictisiți de viața din biserică uneori, dar important este să nu ajungă atei. Ateismul este mai rău chiar și decât păcatul trupesc. În Rusia erau mulți atei în secolul XX, însă cei mai înverșunați dintre ei erau foștii copii de preoți. Trebuie să avem grijă să ne creștem copiii în așa fel încât să nu simtă Ortodoxia ca pe o greutate și povară. Părerea consfințită despre educația copiilor este următoarea: trebuie grijă înainte de căsătorie. Alegerea persoanei potrivite trebuie făcută cu rugăciune. Soții să-și înceapă cu râvnă și cu rugăciune viața lor de familie, ca să-i lumineze Dumnezeu și pe copiii care se vor naște, spre a deveni copiii Lui. Pe măsură ce copiii cresc, este nevoie să li se ofere, cu discernământ, libertatea – să fie lăsați să meargă pe drumul lor. Să nu folosim cuvântul „îți interzic" nici măcar în scop educativ. Nu contează atât de mult cum se poartă copiii în problemele secundare dacă au dragoste pentru Hristos. Și ca să aibă dragoste pentru Hristos, nu trebuie să le vorbim nici psihologic, nici teologic, ci să ne rugăm înlăuntrul inimilor noastre. Copiii simt când părinții au harul lui Dumnezeu înlăuntrul lor. **(Ierótheos, Mitropolit al Nafpaktosului, Știu un om întru Hristos. Starețul Sofronie, isihastul și theologul, Editura Sophia, 2013)**

Sursa: ziarullumina.ro

GHID ANTICOMUNIST

vizual, de cel cultural, de muzică etc. Tot ceea ce ne înconjoară, trebuie să fie perceput la fel de către toata lumea, oamenii trebuie să gândească la fel și trebuie să acționeze la fel, pentru că doar așa se va putea realiza mult dorita revoluție marxistă. Nu suntem departe de ea, partidele de stânga aplică toate, cu rigurozitate, directivele scrise în manualul lui Marx. Iar partidele de dreapta ajung să facă, an de an, tot multe concesii în favoarea stângii și nu opun decât o rezistență anemică, care nici măcar nu îi deranjează pe cei de stânga.

În timp ce credința a ajuns pe ultima poziție în topul valorilor vest-europene, turnătoria și-a făcut loc pe primele trepte. Turnătoria a ajuns într-adevăr o virtute, fie că se întâmplă online, pe rețele de socializare, la locul de muncă, pe stradă, orice act de incorectitudine politică trebuie raportat și sancționat. Oricine gândește în afara liniei trasate de către partidul internațional, trebuie să fie privat de drepturi și exilat, devine un paria al societății și o persoană demnă de dispreț.

De curând a fost Ziua Națională a Culturii Române, 15 ianuarie, haideți să stăm un pic pe loc și să analizăm nu doar actuala cultură vestică, ci și cea autohtonă românească. Prin Ștefan cel Mare, numit „atlet al lui Hristos" de către Papă, prin Mihai Eminescu, prin Nicolae Paulescu, prin Mircea Eliade, prin Emil Cioran, Eugen Ionescu, Nicoale Iorga, noi, românii și România ne-am câștigat un loc în eternitatea și gloria civilizației europene. Haideți să încercăm să ne îndepărtăm odată și pentru totdeauna de această hidră, acest cancer, care este marxismul în toate formele lui. Haideți să refuzăm falsele valori și să ne îndreptăm din nou spre Dumnezeu, spre credință, spre națiune, spre țară, spre familie spre adevărata cultură și spre un stil de viață sănătos, atât din punct de vedere moral, cât și fizic.

În aceste vremuri pline de încercare, prin care trece civilizația europeană și credința creștină, trebuie să ne asumăm noi, cei treziți, cei conștienți, datoria de a apăra efectiv, nu doar declarativ, adevăratele valori.

Camarazi,

să urmăm exemplul celor care au luat atitudine împotriva comunismului, prin vorbă, prin scris, prin faptă, celor care au stat viteji în închisori cu o credință de neclintit, celor care, cu arma în mână, au apărat România și Europa, în munți și în văi, celor care au stat drepți în fața fiarei comuniste.

ÎNAINTE!

CAMARAZII

România şi Românismul în viziune eminesciană

„Daci sau romani, romani sau daci; e indiferent: suntem români şi punctum”. **Mihai Eminescu**

Sculptură de Ion Lucian Murnu

Dr. VALERIU LUPU

Mihai Eminescu s-a declarat întotdeuna român, a îmbrăţişat ideea românismului şi a pledat în scrierile şi atitudinile sale publice pentru ideea unităţii de neam şi ţară pe care le vedea întotdeuna într-un tandem nedespărţit. *„Suntem români şi punctum”,* cu alte cuvinte orice altă aserţiune, orice altă demonstraţie, orice altă consideraţie este din start anulată sau respinsă ca fiind în afara temei în discuţie şi mai ales în afara adevărului istoric. Şi ca să ilustreze acest adevăr, consacrat istoric, el creionează situaţia românilor în spaţiul lor natural afirmând fără echivoc că ***„românii nu sunt nicăieri colonişti, venituri sau oamenii nimănui, ci pretutindeni unde locuiesc sunt autohtoni, populaţie nepomenit de veche, mai veche decât toţi conlocuitorii lor. Căci astăzi dacă se mai iveşte câte un neamţ singular care caută să ne aducă de peste Dunăre, nu ne mai întrebăm ce zice acest om, ci ce voieşte el*** (teoria austriacului Eduard Robert Rösler n.n.)(...). ***Daci sau romani, romani sau daci, e indiferent; suntem români şi punctum; nimeni n-are să ne înveţe ce-am fost, sau ce ar trebui să fim: voim să fim ceea ce suntem, români”.***

Afirmaţiile eminesciene, extrem de categorice, doreau să stăvilească propaganda antiromânească şi, în egală măsură, cosmopolitismul epocii care contestau românismul şi spaţiul său dovedit istoric, situaţie care nu este străină nici zilelor noastre când, prin diverse proiecte şi programe, se încearcă relativizarea adevărului istoric în favoarea globalizării, multiculturalismului şi diversităţii (vezi „România educată” din strategia Academiei Române - 2015 şi proiectul prezidenţial cu acelaşi nume – 2018). Ba mai mult, prin citarea trunchiată a gândirii poetului, se încearcă deturnarea înţelesului eminescian al termenului de român. *„A fi român nu este un merit, nu e o calitate sau monopol special ci o datorie pentru orice cetăţean al acestui stat, ba chiar pentru orice locuitor al acestui pământ”* eludând intenţionat concluzia eminesciană a aserţiunii *„care este moştenirea în exclusivitate şi istorică a neamului românesc. Acesta este un lucru care se înţelege de la sine”* („Timpul”, 1 aprilie 1881).

Ceea ce zic ei? ne-am lămurit, ceea ce voiesc ei însă, ne-ar putea lămuri un scurt excurs istoric al raporturilor românismului cu Europa începând cu secolul al XIX-lea, când tendinţele menite să ne îndepărteze de matca noastră spirituală devin tot mai evidente. Am aici în vedere îndeosebi mişcarea paşoptistă şi iluminismul românesc care încearcă să ne smulgă din sfera de influenţă orientală susţinută de mişcarea panslavistă şi suzeranitatea otomană, dar şi mişcarea junimistă care denunţă formele fără fond din cultura română şi, prin implicare politică, incearcă o europenizare substanţială sub influenţele franceze şi germane ale timpului.

Reversul acestor tendinţe va apare în perioada interbelică, când obsesia culturii române va fi integrarea europeană cu identitate proprie însă. Autohtonismul manifest prin cele două curente majore ale epocii; semănătorismul şi gândirismul, va cunoaşte o amploare fără precedent în toate domeniile culturii naţionale. Acest trend ascendent va fi întrerupt brusc prin comunizarea României după cel de al doilea război mondial. România devine astfel captivă panslavismului sovietic prin comisarii sovietici care ne dirijau administraţia şi cultura cu ajutorul torţionarilor autohtoni, mulţi dintre ei, din păcate, personalităţi de referinţă ale culturii noastre.

Chiar şi în această tristă epocă, autohtonismul va răbufni în anii şaptezeci ai secolului trecut, ca o tentativă de legitimare a regimului comunist totalitar sub aripa cunoscutei mişcări protocroniste care, va reuşi totuşi să pună în valoare personalităţi culturale şi ştiinţifice până atunci eludate. Or, nu trebuie uitat faptul că acest autohtonism îşi găseşte chintesenţa în gândirea eminesciană şi va atinge cotele cele mai înalte la începutul secolului al XX-lea exprimat prin cuvintele lui Nicolae Iorga *„o ţară a românilor, pentru români şi numai a românilor”,* sau prin cuvintele lui Bogdan Petriceicu Haşdeu *„Democraţie? Da, dar până la Românism şi Românism până la moarte”.*

Românismul eminescian

Această apartenenţă pe care Eminescu o clama în toate scrierile sale aveau să-i atragă din partea potrivnicilor chiar contestarea sa ca român. Însăşi biografia scrisă de George Călinescu, considerat încă biograful său oficial, înşiră nu mai puţin de 10 posibile origini etnice ale poetului; de la bulgar la albanez, de la polonez la rutean, de la turc la suedez, dar numai român nu.

Vexat de această contestare însuşi Eminescu va răspunde posterităţii, cu sarcasmul care-l încerca la supărare *„eu nu mă supăr de loc de modul cum se reflectă persoana mea în ochii dumitale, căci de la aşa oglindă nici nu mă pot aştepta la alt reflex. Dar acest reflex nu schimbă cu nimic realitatea, el nu mă opreşte de a fi dintr-o familie nu numai română, ci şi nobilă neam de neamul ei şi – nu vă fie cu supărare – încât vă asigur că între strămoşii mei din Ţara de Sus a Moldovei, de care nu mie ruşine să vorbesc, s-ar fi aflat poate ţărani liberi,... dar păzitori de temniţă măcar nici unul”*

Însuşi Barbu Ştefănescu Delavrancea afirma în „Telegraful Român” că *„Eminescu a fost nu numai cel mai mare poet român, ci şi cel mai strălucit reprezentant al conştiinţei naţionale”*

Mihai Eminescu îşi simţea şi îşi clama etnia lui prin două sentimente, două trăiri până la urmă, extrem de puternice, în virtutea cărora va milita cu toată puterea fiinţei sale pentru unitatea patriei şi neamului său, încât îl va face pe Ion Slavici să consemneze; *„N-am cunoscut om stăpânit deopotrivă cu dânsul de gândul unităţii naţionale şi de pornirea de a se da întreg pentru ridicarea neamului românesc”*

Este vorba despre patriotism şi naţionalism, două noţiuni total diferite, dar care în limbajul publicistic, public şi politic al zilelor noastre se confundă de o manieră demagogică, prin exagerarea primului şi minimalizarea celui de al doilea cu scopul evident de a crea confuzie. Sunt noţiuni atitudinale pe care Eminescu nu le-a confundat niciodată, ba mai mult, le-a ierarhizat ca valoare umană cu acurateţe ştiinţifică de nivel academic. Pentru el neamul sau naţiunea era totul, iar patria era doar spaţiul în care o naţiune se regăseşte ca entitate. *„Nu voim să trăim într-un stat poliglot (multicultural n.n.) unde aşa numita patrie este deasupra naţionalităţii. Dacă e vorba ca acest stat să nu mai fie românesc atunci ne este cumplit de indiferentă soarta pământului ei”* („Timpul”, 31 iulie 1880).

Şi are dreptate, pentru că patriotismul este un sentiment care aparţine zonei afective a comportamentului uman şi consistă în ataşamentul pe care fiinţa umană îl manifestă faţă de ţara în care s-a născut şi trăieşte, de casa părintească în care a văzut lumina zilei şi de baştina natală unde şi-a petrecut copilăria. La Eminescu acest sentiment este extrem de puternic, elocvent şi convingător încă din versurile adolescenţei sale, inspirate din peregrinajul său ardelean în poezia „Din străinătate” şi va rămâne toată viaţa dominat de aceiaşi dragoste şi dor pentru plaiurile natale: *„Un suflet numai plânge, în doru-i se avântă / L-al patriei dulci plaiuri, la câmpii râzători (...) Da, da, aş fi ferice, de aş fi încă odată / În patria-mi iubită, în locul meu natal”.*

Patriotismul său nu s-a dezminţit nici odată în atitudinile sale publice sau scrierile sale, întotdeauna manifestându-se cu aceiaşi intensitate, indiferent de circumstanţele zbuciumatei sale vieţi. Căldura afectivităţii sale se revarsă ori de câte ori vine vorba despre ţară sau scrie despre ţară: *„E mică ţărişoara noastră, îi sunt strâmte hotarele, greutăţile vremilor au ştirbit-o, dar această ţară mică şi ştirbită e ţara noastră, e ţara românească, e patria iubită a oricărui suflet românesc, întrânsa găsim toate putinţele dezvoltării noastre întocmai ca într-una oricât de întinsă”* („Timpul”, 2 noiembrie 1879).

Naţionalismul eminescian

La rândul său, naţionalismul, este tot o formă de ataşament aparţinând zonei afective a comportamentului uman, de data aceasta însă, este vorba de neam sau naţie, care are la origine ereditatea sau filiaţia genetică. De data aceasta ataşamentul se manifestă faţă de părinţi, moşi şi strămoşi, faţă de copii, nepoţi şi strănepoţi, veri unchi şi mătuşi şi toată încrengătura genealogică pe care o presupun gradele de rudenie şi raporturile de familie. Este de la sine înţeles că aceste legături, cunoscute încă din antichitate ca fundament al acelui *jus sangvinaris* (dreptul sângelui) din dreptul roman, sunt mult mai puternice şi prevalează întotdeauna în existenţa unei naţiuni sau popor în faţa patriotismului, cunoscut şi el din antichitate sub sintagma *jus soli* (dreptul pământului).

Sorgintea naţionalismului rezidă însă în filiaţia genetică, în ereditate, în naţiune, la care se adaugă ca elemente definitorii limba (denumeşte naţiunea), spiritualitatea şi cultura, tradiţiile şi obiceiurile, folclorul şi datinile care poartă specificitatea naţională. *„A aparţine unei naţiuni este un lucru firesc de la care nu te poţi sustrage ca de la naştere sau de a avea părinţi. Dacă naţiunea este un lucru firesc atunci şi naţionalismul este o atitudine firească”* demonstra logicianul şi filosoful Nae Ionescu cu argumente de netăgăduit.

Încercările de a eluda naţionalismul din viaţa de zi cu zi sau din discursul public, sunt contraproductive pentru că tocmai el este acela care alimentează şi întreţine sentimentul naţional şi conştiinţa naţională despre care se vorbeşte atât de des. Este singurul mijloc de a da consistenţă discursului public atunci când este vorba de interesul naţional. *„Naţionalitatea trebuie simţită cu inima şi nu vorbită numai cu gura. Ceea ce se simte şi se respectă se pronunţă arareori”* o spune cu convingere Eminescu când abordează problema naţionalismului, întocmai cum o va face peste două decenii şi marele savant Nicolae C Paulescu, care o şi demonstrează cu argumente biologice de netăgăduit atunci când se adresează tineretului studios *„Voi nu trebuie să învăţaţi naţionalismul pentru că îl aveţi în sânge. Ceea ce trebuie să faceţi, este doar să-l disciplinaţi”.*

Eminescu avea un cult şi o compasiune pentru sin-

continuare în pag. 17

Flori de aur din Maramureş (67)

Sub acest generic oferim cititorilor întâmplări de viaţă din istoria recentă a Maramureşului, ca dovezi eroice de credinţă şi iubire creştină. (M.V.)

„Faţă de prăbuşirea din ce în ce mai vertiginoasă a economiei comuniste, în luptă cu foamea şi cu frigul, revolta oamenilor, tăcută, foarte tăcută, plutea, totuşi, invizibilă în aer. Până şi pâinea noastră cea de toate zilele, atât de drămăluită cum se cădea, era aproape incomestibilă. Nu ştiu ce avea, dar era greu de înghiţit. Se spunea că din grâul ce nu pleca la export şi era destinat pâinii se scotea o substanţă esenţială care era şi ea exportată. La fel şi din făina necesară în gospodărie. Era greu de crezut, dar ceva era!

Securitatea devenise mai puţin observabilă. Din frică? Din anumite raţiuni tactice?... Desigur, nu din reduceri de personal! Pentru a mai calma spiritele, nemulţumirea generală, partidul s-a gândit să mai slăbească anumite chingi, pedalând mai mult pe naţionalism. Astfel, spre surprinderea noastră, auzim la televizor „Deşteaptă-te, române!" şi alte cântece naţionaliste pentru care nu puţini au fost mai demult condamnaţi. Au început să apară anumite romane cu conţinut mai puţin proletcultist, mese rotunde mai puţin „democratice", toate însă subtil dirijate de conducerea ideologică a partidului unic.

Într-un anumit domeniu, însă, subtilitatea lipsea cu desăvârşire. Când era vorba de Mişcarea Legionară, se tuna, se fulgera, se dădea cu barda. Se transmitea la televizor un serial interminabil de un oarecare Eugen Mandric, serial în care erau adunate toate păcatele lumii şi aruncate în spatele legionarilor. Şi, culmea, aceasta din partea comunismului care făcuse zeci de milioane de crime în toată lumea şi sute de mii la noi în ţară.

Faptul că tineretul român s-a ridicat în numele credinţei împotriva nedreptăţilor din ţara noastră şi care, amintindu-şi de haiducii justiţiari de odinioară, au pedepsit pe unii dintre prigonitorii care au asasinat pe atâţia din rândurile lor - era înfierat cu roşu! Au fost crime şi din partea legionarilor? Da, din păcate, au fost câteva. Au avut însă şi un tâlc justiţiar şi trebuie analizate în contextul în care s-au petrecut. Dar cei ce atacau acum erau nişte monştri plini de sânge: colectivizările, Canalul, temniţele, deportările, execuţiile, moartea sub tortură... şi asta decenii de-a rândul la scara întregii ţări! Era strigător la cer!"

(**Aurel Vişovan,** *Dincoace de gratii*)

Eminescu, biblie de artă şi naţionalism

desen Nina Ilie

Pentru generaţia legionară, Eminescu a devenit biblie de artă şi naţionalism. Frazele articolelor din „Timpul" au găsit în noi răsunet de goarnă şi ne-au obligat la legăminte testamentare, la revizuirea coordonatelor de conştiinţă şi la însăşi schimbarea radicală a vieţii, a atitudinii faţă de mediul înconjurător, faţă de fericire şi moarte, şi, în cele din urmă, la restructurarea a ceea ce s-a numat concepţie despre lume şi viaţă: Weltanschauung. El ne-a dat un Weltanschauung românesc, pe care Căpitanul a vrut să-l împlinească într-o profundă trăire mistică, pe plan individual şi naţional, crescând pe meridianele doctrinei lui un român erou, capabil de înaltă creaţie şi dăruire întru neam, ţintind binele, frumosul şi adevărul, şi interpretând istoria drept o desfăşurare a voinţei Divine.

[...] Eminescu a grăit cu Dumnezeu în inimă. În inima care i s-a deschis spre zările de foc şi l-a scrumit. Iată de ce cred, total, în piscul de lumină al lui, în istoria românească. Şi de ce cred că acest pisc ne poate mângâia, certa, îndemna şi arăta calea spre mâine. Urmaşi ai fenomenului eminescian, nu mai avem dreptul să ne îndoim, nici să deznădăjduim, nici să ne facem vânt cu pălăria negaţiilor, nici să demisionăm.

Pe drumul lui Eminescu mergem spre altarul neamului şi spre Dumnezeu. Ne clădim urcuşul spre cer. Care neam n-ar fi mândru de fruntea, cât bolta cerească, a geniului lui? Cine dintre noi n-ar vrea să biruie ca el şi să fie cinstit ca el, crescând ca un stejar al gloriei cu mii de rădăcini în pământul adevărului şi ridicându-şi coroana în azurul eternităţii?

E neamul nostru condamnat a-istoriei? Cine s-o creadă după ce se cuminecă din vinul şi anafura eonului eminescian?

VASILE POSTEUCĂ,

„Degroparea Căpitanului"

ROMÂNIA ŞI ROMÂNISMUL ÎN VIZIUNE EMINESCIANĂ

ceritatea şi necazurile românului de rând, sentimente ce izvorau din dragostea şi preţuirea pentru neamul său. Ne-o dezvăluie cu asupra de măsură atunci când descrie tipologia acestuia: *„rău sau bun, Românul e adevărat, inteligent fără viclenie, rău – dacă e rău – fără făţărnicie; bun fără slăbiciune; c-un cuvânt ni se pare că atât calităţile cât şi defectele românului sunt întregi, neînchircite; el se arată cum este. N-are o cocoaşă intelectuală sau fizică ce caută a o ascunde, nu are apucăturile omului slab"* („Timpul", 15 martie 1880).

Trebuie făcută remarca, absolut necesară, că naţionalismul eminescian a fost unul paşnic, fără excese, cu dorinţa expresă ca naţiunea română să fie determinantă în ţara sa *„ca limba lui, înclinările lui oneste şi generoase, bunul lui simţ, c-un cuvânt geniul lui să rămâe şi pe viitor norma de dezvoltare a ţării şi să pătrundă pururea această dezvoltare"* („Timpul", 17 decembrie, 1881). Mai mult, cu tot naţionalismul său Eminescu nu era un xenofob, aşa cum au încercat să-l prezintă unii cercetători, chiar şi astăzi *„Nu zicem că sub cerul acestei ţări să nu înflorească oricâţi de origine străină, dar întemeiaţi pe vorbele bătrânului Mateiu Basarab şi e scris în cartea veacurilor ca elementul naţional să determine soarta şi caracterul acestui stat"*.

În loc de concluzii

Pentru neamul său Eminescu avea cele mai adânci sentimente de afecţiune şi compasiune *„ce să spun, iubesc acest popor bun, blând şi omenos, pe spatele căruia diplomaţii clădesc castele şi războiale (...), popor nenorocit care geme sub măreţia palatelor de gheaţă ce i le aşezăm pe umeri"* („Timpul", 25 aprilie 1882). Devine însă necruţător faţă de cei care împilau, desconsiderau şi dispreţuiau talpa ţării, faţă de *„pătura superpusă"* în care se înghesuiau *„alogenii, postulanţii şi cumularzii"* şi, mai ales, cu clasa politică în care mişunau *„patrioţii de ocazie"* sau *„stârpiturile cu gura largă"*, cu care era într-un război deschis.

Şi totuşi *„iubim ţara şi naţia noastră cum n-o iubeşte nimeni, cum nimeni n-are puterea de-a o iubi. În noi trăieşte restul de energie pe care voi în viaţa publică aţi ştiut al nimici"* („Timpul", 22 februarie 1879).

Fie ca acest rest de energie, care a înscris atâtea pagini glorioase în istoria neamului şi pe care Eminescu îl vedea viguros şi peren, să lumineze viitorul acestui popor, atât de nobil şi generos în viziunea eminesciană şi nu numai, pentru că *„sămânţa din care a răsărit acest popor e nobilă şi poporul nu va muri decât atunci când românii vor uita nobleţea seminţiei lor"*. („Timpul", 16 aprilie 1878)

Bibliografie selectivă:

1. Bogdan, Constantin – *Viaţa ca un dar: eseuri,* Editura ePublishers, Bucureşti, 2015;
2.Cacoveanu Ştefan – *Eminescu la Blaj,* în „Luceafărul", nr. 3, 1904;
3. Călinescu, George − *Viaţa lui Mihai Eminescu*, Editura Saeculum IO, Bucureşti, 1995;
4..Codreanu, Theodor − *Eminescu, incorect politic*, Editura Scara,
5. Codreanu, Theodor – *Dubla sacrificare a lui Eminescu*, Editura Serafimus, 1999;
6.Comitetul comemorării, Galaţi – *Omagiu lui Mihail Eminescu,* Editura Socec & Co, Bucureşti, 1909;
7.Dumitrescu-Buşulenga, Zoe – *Eminescu între credinţă şi cunoaştere,* din vol. Eminescu – Viaţa, Editura Nicodin Caligraful, 2009;
8. Eminescu, Mihai – *Opera Politică*, *vol 1 şi II*, Editura Eminescu, Bucureşti, 2000;
9. Ionescu, Nae; Papanace, Constantin − *Destinul unei generaţii*, Editura Scara, Bucureşti, 2002;
10. Lupu, Valeriu – *Eminescu din perspectiva criticii I,* Arheu, 1(6), 2015, pg. 31-36;
11. Lupu,Valeriu – *N.C. Paulescu între ştiinţa vieţii şi metafizica existenţei,* Editura Pim, Iaşi, 2012;
12. Munteanu, George – *Hyperion I. Viaţa lui Eminescu,* Editura Minerva, Bucureşti,1973;
13. Murăraşu, Dan – *Mihai Eminescu; Viaţa şi Opera,* Editura Eminescu, 1983;
14. Rezuş, Petru – *O copilărie nepereche*, Editura Ion Creangă, Buc, 1991;.
15. Saizu, Ion – *Eminescu – Cât veşnicia,* Editura „Noel", Iaşi, 1997;
16. Sărac, Gheorghe – *În apărarea lui Eminescu,* Editura Biharia Internaţional, 2014;
17. Slavici, Ioan – *Eminescu omul,* în *Omagiu lui Mihail Eminescu,* Editura Socec & Co, Bucureşti, 1909; 1931;
18. Vuia, Ovidiu – *Despre boala şi moartea lui Eminescu-studiu patografic*, Editura Făt-Frumos, Bucureşti, 1997.

VALERIU LUPU,

doctor în ştiinţe medicale

Coasta Galeş Brigada Nr. 1

ION DUNCA

Brigada Nr.1 Coasta Galeş s-a format din fosta brigadă K-4, completată cu câţiva studenţi şi intelectuali tineri, colectaţi de prin „colonie". Efectiv în jur de 80 de inşi. Domiciliul, prima baracă din dreapta, în sensul intrării în ţarcul cu sârmă ghimpată. Dezavantajos, căci era prea aproape de zona unde fojgăiau caraliii, mai ales cei fără treabă, care erau şi cei mai… jenanţi. Nu eram formal brigadă disciplinară, dar eram brigadă de elită, ceea ce, din punctul nostru de vedere, era cam acelaşi lucru. Ei, vom mai vedea noi! Nu ne complicam cu proiecte de viitor, totdeauna problematice prin partea locului. Eram mulţumiţi că am scăpat de monstrul cu chip uman, Ciobanu Paul.

Brigadierul cu care ne-am căpătuit era unul de un soi absolut original, până la acea dată.Î ncă înainte de sosirea noastră la Coasta Galeş, apăruseră acolo în chip de deţinuţi, nici condamnaţi, nici administrativi, căci nu aveau nici un termen de execuţie – fie şi formal – cât de cât precizat, un grup de ofiţeri MAI, căzuţi din funcţii odată cu şeful lor, Teohari Georgescu şi ceilalţi doi, Ana Pauker şi Vasile Luca, odată cu răsunătoarea afacere a „devierii de dreapta". Joc politic din care vicleanul Gheorghiu Dej s-a ales cu o surprinzătoare victorie asupra adversarilor lui, aparent mai bine cotaţi la Kremlin, unde se ştie că se făceau şi se desfăceau toate.

Brigadierul nostru era dintre acei ofiţeri de interne – minister sinistru – care atunci includea şi securitatea şi direcţia penitenciarelor şi… cine mai ştie câte şi de ce fel. Acesta avea un statut cu totul special, era consilier sovietic, specie post belică de care era plină ţara în toate domeniile şi în toate poziţiile „cheie" din ministere. Iar cînd era vorba de „interne" ţi se cam făcea pielea de găină.

Numele tipului era Puşcarciuc – pentru noi – sau, probabil Puşkarcsuk, dacă acesta era adevăratul său nume. Cetăţean sovietic, îl bănuiam a fi bucovinean sau basarabean, dar vorbitor al limbii române fără cusur şi fără urmă de accent, de niciun fel. Se spunea că în timpul războiului ar fi fost comandant sau comisar al unei unităţi de partizani. Se spunea, deoarece privitor la acest soi de indivizi, adevărul cert nu exista. Înalt şi uscat, foarte vânjos – se simţea asta – cu faţa aspră, bărbătească, de o anumită frumuseţe, cu ochii cenuşii – albaştri reci, în care nu se putea citi nici cea mai mică urmă de sentiment uman. Nu vorbea decât strictul necesar, păstrându-se într-o rezervă distantă, dar fără manifestări de duşmănie făţişă. O singură dată l-a pocnit pe unul şi l-a doborât cu o unică lovitură precisă şi cu efect. Se vădeau forţa fizică şi experienţa, bine coordonate. Gestul a determinat automat prudenţă maximă pe partea noastră. Probabil pe asta a contat şi el. A reuşit: în brigada nr. 1 Galeş nu se crâcnea. În rest,era corect. Foarte corect. Nu se favoriza nici pe sine la porţia de mâncare, pe care el o distribuia cu îndemânare de polonicar profesionist. Nu zbiera. Nici nu era necesar. Respira autoritate prin toată făptura lui, se vedea că era obişnuit să comande şi să fie ascultat fără crâcnire. Şi-a luat normator pe unul din aceeaşi breaslă, fostul locotenent Căpraru, un tinerel cam naiv, care se pare că făcuse parte din garda de corp a lui Teohari Georgescu, căruia-i rămăsese devotat. Prea devotat, aşa că acum era pus la păstrare pentru o vreme, ca să mediteze asupra acestui subiect delicat: devotamentul în orânduirea socialistă, avantaje şi dezavantaje, mă rog, temă largă cu soluţii dificile şi îndoielnic aplicabile favorabil. Greu, dom-le, greu de tot!

Puşcarciuc avusese gradul de maior, Căpraru, locotenent. Primul avea în jur de 30-35 de ani, al doilea, 25-26. Diferiţi ca temperament. Căpraru era vioi şi comunicativ, aşa, mai palavragiu, spre deosebire de superiorul lui şi al nostru. Erau bine echipaţi, şube îmblănite, pufoici în stare bună, cizme solide, căciuli siberiene de blană, pregătiţi de cale lungă din punct de vedere vestimentar, dar nu şi moral. Din puţinele vorbe ale lui Puşcarciuc, rezulta că nu se aştepta să facă prea mulţi purici pe meleaguri dobrogene.

În Coasta Galeş era un sistem special pentru cărţile postale prin care se obţineau coletele de acasă. Fiecare deţinea o cartelă. La ridicarea coletului, era compostată pe luna respectivă. Corect. Doar că era şi un „dar". Ca peste tot, aveam şi aici locţiitorul politic omniprezent, de cele mai multe ori mai influent decât comandantul, care-i era superior de drept, dar nu şi de fapt. Cel din partea locului purta pe epoleţi steluţe de locotenent major, bucureştean de periferie, şmecher de doi bani perechea şi drăgăstos ca o viperă. Avea tot timpul asupra sa – ca armament personal – un compostor ca acelea de taxator, pe care-l scotea cu uşurinţă din buzunar şi te bucura cu o lună, două, cât îi dădea lui prin cap, cu pachet lipsă. Atât de eficient opera tipul, că nu ştiu să fi rămas zece în brigadă care să fi reuşit a evita cleştele lui Bau-Bau – cum a fost rebotezat după vechi năravuri – locotenentul major Şerban. Aşa a rămas, iar noi am rămas cu oarece inflamaţii prin zona buzelor.

Baraca era mobilată „ultra" cu priciuri şi – culmea rafinamentului – cu rogojini în loc de saltele. Adăugând hainele noastre în permanenţă ude, se putea dormi. Şi încă cum! Ca butucii!!!

Punct de lucru, descărcări manuale. De ce 80 de inşi la asemenea specific de muncă? Nu pricepeam, dar aveam să pricepem curând.

Distanţa până la locul de muncă se parcurgea pe jos, două ore la duş, două ore la întors. Regimul de lucru era de 12 ore. În două schimburi, fără zile de repaus.

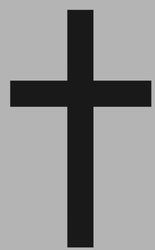

Cele mai multe vagoane erau supradimensionate şi necesitau echipe de câte cinci oameni, cel puţin. Materialul pe care-l descărcam era extras cu draglina din apă, de sub pânza freatică, ce a dat peste cap o mulţime de planuri şi proiecte geniale, privitor la excavarea Canalului. S-a încercat şi cu sistemul importat de la sovietici, zisa „hidromecanizare", care… care a eşuat lamentabil. Din motive pe care nu le mai enumăr. Era doar unul dintre experimente şi tot aşa, din tehnologie avansată în tehnologie avansată, s-a ajuns de unde se plecase, munca manuală cea sfântă şi ieftină, care nu se termina, dar se îngreuna. Noi dădeam înainte după puterile noastre, drastic împuţinate, suplinind tehnica cu braţele, aşa, de primitivi şi reacţionari ce eram!

Cu hrana o duceam şi mai bine. Nu a trecut decât puţin, până când cisternele cu care se aducea apa pentru bucătărie şi eventual pentru băut, s-au împotmolit jalnic, dând din nou tehnica de ruşine şi fericindu-ne cu hrană rece, pe termen nedeterminabil. Cât despre apa de băut, descurce-se fiecare cum poate. Iar acum, culmea bucuriei: hrana rece consta din brânză atât de sărată, încât noi suspectam, pe bună dreptate, că ar avea mai multă sare în conţinut, decât susnumitul aliment. Oleacă de marmeladă fabricată din nu se ştie ce – unii ziceau că din harbuzi porceşti –, completa meniul de toate zilele şi pâinea, dacă nu era mămăligă. În ce o fierbeau, enigmă totală, unica certitudine consta în faptul că făina era bine mucegăită, dându-i aroma specifică.

Lângă barăci erau instalate nişte butoaie cu apă, pentru stingerea unui eventual incendiu. Stătută de cine ştie când, a dispărut stingând setea nepotolită a celor care, nemaiputând îndura chinul, s-au hazardat să bea mizeria aceea din amintitele butoaie. Alegându-se cu alte neplăceri, încă şi mai rele şi mai epuizante.

Greu de stabilit cum şi-au potolit chinurile puşcăriaşii lihniţi de foame şi secătuiţi de sete. Ştiu că în ce mă priveşte, am băut apă de ploaie colectată în urme de şenilă, din diverse gropi, şi chiar din urmă de copită. Nu prea stingea setea. Răbdam cu încăpăţânare cât puteam şi peste… Nu am păţit nimic – din fericire – până a venit zăpada, care a rezolvat întrucâtva problema: topită în gamelă, obţineam o apă… lux! Apoi a îngheţat pământul şi cisternele au reuşit să urce panta dealului. Apa fiind destinată exclusiv bucătăriei, restul, descurcă-se!

Înv. Năstafa Motrea

(1931-2019)

A trecut la cele veşnice la Sighetu Marmaţiei, soţia regretatului camarad Ioan Motrea (†1993), arestat prima dată în 1948, membru al „lotului Vişovan", tinerii studenţi şi elevi maramureşeni urmăriţi şi persecutaţi de regimul comunist pentru apartenenţa la Mişcarea Legionară. La a doua arestare în 1958, Ioan Motrea era deja căsătorit şi avea un copil. Soţia sa Năstafa, tânără învăţătoare originară din Călineşti (20 km de Sighet, pe valea Cosăului) a rememorat dramaticul moment:

În august 1958, eu şi soţul meu Ioan Motrea locuiam la Sighet unde eu eram învăţătoare. Copilul nostru Mircea avea doi ani. Auziserăm noi deja de unele arestări printre foştii lui colegi şi întrucâtva ne aşteptam să-i vină şi lui rândul. Pe 18 august, mama lui a venit în vizită la noi din satul ei Slatina, de peste Tisa (azi în Ucraina). Au venit securiştii şi l-au arestat de faţă cu mama lui. A fost un moment dureros …eram speriaţi, nu ştiam unde şi pentru cât timp îl vor duce…Copilul, deşi n-avea cum să înţeleagă ce ce întâmplă, simţea pericolul. A început să plângă şi spunea: " Nu pleca tăticule !"În aceeaşi seară, securiştii au venit şi au făcut o mare percheziţie, au întors toată casa ca să găsească ceva cu care să-l acuze. Eu eram bucuroasă că n-au găsit nimic şi mă gândeam că îi vor da drumul. Dar m-am înşelat. Nu l-am mai văzut până la procesul de la Baia Mare şi apoi la recursul de la Satu Mare. Spre bucuria mea, a fost achitat, dar spre marea noastră decepţie nu a fost eliberat. L-au ţinut închis complet abuziv până în 1962. Nefiind el condamnat, nu m-au dat afară din învăţământ dar am primit posturi mereu la periferie şi bineînţeles eram privită cu neîncredere ştiindu-se că soţul meu era închis. Am dus-o foarte greu cu banii; părinţii mei n-au putut să ne ajute fiindcă pământul le fusese luat deja la colectiv.

Înmormântarea doamnei Năstafa Motrea a avut loc la 18 decembrie la Sighetu Marmaţiei în prezenţa familiei, a colegelor din învăţământ, a prietenilor şi cunoscuţilor. Părintele Marius Vişovan a evocat personalitatea doamnei Motrea şi a soţului dânsei, a suferinţelor îndurate pentru credinţă şi neam.

PERMANENȚE

România şi sfârşitul Europei (32)

Mihail Sturdza (1886-1980) a fost un diplomat de prestigiu, ministru de externe al României în perioada Statului Național–Legionar (1940-1941) şi a Guvernului Național de la Viena (1944 -1945). Lucrarea sa *„România şi sfârşitul Europei”* constituie un izvor documentar de excepție.

În ajunul plecării mele din Berlin, soția mea mi-a povestit, într-o convorbire telefonică, greutățile ivite între generalul Antonescu şi Mişcare, după executarea sumară la Jilava, în noaptea de 26-27 noiembrie de către un grup de legionari a 64 din asasinii Căpitanului şi a sutelor de tineri români care i-au împărtăşit soarta. Aceştia erau singurii din cei câteva sute de vinovați pe care Guvernul Național Legionar hotărâse să-i judece, o judecată a cărei dată Mihai Antonescu, ministrul Justiției, nu se putea hotărî a o fixa. Totodată, soția mea îmi comunica consternarea lui Horia Sima şi a şefilor legionari față de stupidul asasinat al lui Nicolae Iorga şi al lui Virgil Madgearu, asasinat calculat parcă înadins pentru a face Mişcării cel mai mare rău ce-i putea fi cauzat în acele momente. (pag. 203)

Mihail Sturdza nu este în centrul evenimentelor relatate şi cu atât mai puțin factor de decizie, dar reacția sa este relevantă pentru starea de spirit din acele momente. Antonescu, influențat din toate părțile de „lumea veche” carlistă, adică de cei direct interesați în salvarea marilor criminali (care având motive întemeiate să se teamă pentru viața lor în urma unei judecăți drepte, erau dispuşi să-şi cheltuiască imensele averi pentru a face lobby în jurul Generalului), începe să ezite. Procesul trebuie amânat, anchetele şi audierile se tot prelungesc, se descoperă brusc că unii dintre acuzați sunt bolnavi şi nu suportă detenția …, ba mai mult, Antonescu chiar declară că „nu vrea să verse sange”… Legionarii sunt tot mai convinşi că nu se va face dreptate…, culminând cu – mai mult decât suspecta – înlocuire a gărzii legionare de la Jilava… şi de aici reacția exasperată de lichidare a celor 64, expresie a supremei revolte a camarazilor celor masacrați.

Dar dacă pe cei 64 de criminali nu i-a regretat opinia publică (sincer, nu-i regreta nici Antonescu, dar acesta îşi crease obligații şi lăsa unele promisiuni neonorate), mult diferită era atmosfera în cazul Iorga. Moartea acestuia s-a transformat într-o teribilă armă propagandistică împotriva Mişcării Legionare, deşi Horia Sima descurajase constant orice încercare de răzbunare asupra lui Iorga şi a încercat şi în ultima clipă să împiedice asasinatul. Sturdza nu ştia însă atunci de legăturile lui Traian Boieru (şeful echipei care l-a ucis pe Iorga) cu KGB-ul, subiectul fiind încă departe de a fi complet elucidat.

Preot prof. MARIUS VIŞOVAN

Nicolae Iorga şi Virgil Madgearu

Vestitorii libertății

Deşi anul calendaristic este pe sfârşite şi iarna a debutat, masivul Cireşoaia este încă înveşmântat într-un strat gros de frunze ruginii. Vremea călduță ne duce cu gândul mai mult la o toamnă târzie decât la sărbătoarea Naşterii Domnului care urmează să vină peste câteva zile.

Este Duminică. Clopotele mănăstirii închinate „Cuviosului Eftimie cel Mare” îndeamnă credincioşii să se adune la rugăciune. Pentru obştea acestui sfânt locaş, care poartă cu drag în rugăciunile lor numele celor care s-au jertfit pe aceste meleaguri pentru libertatea şi demnitatea poporului român, este o zi deosebită.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioachim, Arhiepiscopul Romanului şi Bacăului şi la inițiativa părintelui stareț Claudiu Constantin Panțîru, astăzi 22 decembrie 2019 când se împlinesc treizeci de ani de la sacrificiul martirilor căzuți în Revoluția Română din 1989, cu sprijinul Fundației „Prof. George Manu” din Bucureşti, se va sfinți pe drumul de acces spre mănăstire o troiță care să amintească generațiilor viitoare de curajul şi demnitatea acestor tineri care au reuşit să sfărâme jugul comunismului şi să scrie pe fruntea țării cuvântul „LIBERTATE” cu sângele lor.

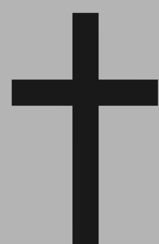
Ziua a debutat cu săvârşirea slujbei Utreniei, apoi cu Sfânta Liturghie în timpul căreia au fost pomeniți martirii revoluției din decembrie 1989. După finalizarea Sfintei Liturghii, preoții au mers împreună cu credincioşii în pelerinaj până la locul unde este amplasată troița. Acolo a avut loc slujba de sfințire oficiată de protosinghelul Claudiu Constantin Panțîru împreună cu preotul slujitor al mănăstirii, părintele Benone Văsâi. A urmat apoi slujba Parastasului pentru eroii Revoluției Române şi apoi fiecare credincios prezent a primit un pachet cu mâncare, colivă şi un pahar cu vin, prin grija părintelui stareț.

A fost un moment unic în care, după cum spunea părintele Claudiu, „pe masivul Cireşoaia s-au întâlnit în rugăciune sufletele eroilor din Primul şi al Doilea Război Mondial, căzuți aici, cu cele ale martirilor plecați dintre noi în ultimele zile ale lui decembrie 1989”.

Fie, dar, ca Bunul Dumnezeu să răsplătească însutit jertfa celor care au contribuit la înălțarea acestei troițe, iar celor cărora le-a fost închinat acest simbol al biruinței, veşnică să le fie pomenirea din neam în neam şi Hristos să-i primească în Împărăția Sa cea veşnică.

Preot VĂSÂI BENONE PAUL
Schitul „Cuviosul Eftimie cel Mare”-Tg.Ocna

Vasile Măgurean
(1928-2020)

A trecut la cele veşnice camaradul Vasile Măgurean (1928-2020), arestat în 1948 cu „Frăția de Cruce” de la liceul „Gheorghe Şincai” din Baia Mare şi deținut la Satu Mare, Cluj, Jilava, Târgşor, securitate Ploieşti. Deşi nu a fost membru în organizație, a fost acuzat şi condamnat pentru nedenunțarea colegilor „frați de cruce” - tinerii legionari băimăreni de fericită pomenire Gheorghe Dipşe (închis şi pe timpul lui Antonescu, devenit ulterior preot), Ştefan Buteanu, Cornel Oşanu, Ioan Iluț, Vasile Şchiopu, Florian Săsăran şi Ioan Tămaş.

A fost prezent la numeroase comemorări în ultimii ani, în special la Târgşor, Sighet, Dragomireşti, congrese AFDP etc.

Înmormântarea a avut loc joi, 30 ianuarie 2020 la Lăpuşel (satul natal şi de domiciliu), lângă Baia Mare. În prezența unei asistente sobre şi destul de numeroase formate din rudenii, consăteni, prieteni şi camarazi de detenție, ceremonia a fost oficiată de 3 preoți greco-catolici care au subliniat în luările de cuvânt personalitatea lui Vasile Măgurean în cadrul generației eroice care s-a opus comunismului. Părintele Marius Vişovan a evocat pe larg etapele detenției sale şi a transmis mesajele de rugăciune şi respect din partea foştilor deținuți politici din mai multe părți ale țării. Părintele rector Simion Mesaroş a transmis mesaje de condoleanțe din partea episcopului greco-catolic de Lugoj, P.S. Alexandru Mesian (cunoscut personal al domnului Măgurean) şi a Eminenței Sale Cardinalul Lucian Mureşan de la Blaj – întâistătătorul Bisericii Greco-Catolice.

Vasile Măgurean – Prezent!

PERMANENȚE

Seniorii noştri nonagenari

Preot prof. **MARIUS VIŞOVAN**

Este longevitatea o dovadă a valorii morale, a calităţii spirituale a unui om? Ar fi riscant să dăm un răspuns categoric; avem şi în istorie şi în viaţa de zi cu zi exemple şi pozitive şi negative, atât în privinţa celor care ating o vârstă înaintată, cât şi a celor care au murit mai tineri.

Dacă în mentalitatea Vechiului Testament, longevitatea patriarhilor şi profeţilor este subliniată şi văzută ca o răsplată dată de Dumnezeu aleşilor Săi pentru fidelitatea lor (ideea de răsplată veşnică nefiind încă suficient de clară), în Noul Testament gândirea se schimbă. Scopul ultim al vieţii creştine nefiind fericirea pământească, ci împărăţia lui Dumnezeu, numărul anilor vieţii unui om nu mai este relevant. Avem nenumărate exemple de sfinţi care au murit tineri, martiri din toate epocile (chiar sf. Ştefan, primul martir) dar nu numai, ci şi alte personalităţi spirituale care au strălucit la vârstă tânără – sf. Anton de Padova (mort la 36 de ani), sf. Tereza de Lisieux (moartă la 24 de ani) şi mulţi alţii. Unde harul lui Dumnezeu se revarsă şi sufletul se dăruieşte plenar, împlinirea spirituală nu are nevoie de perioade lungi.

Mucenicia românească din secolul XX, care se confundă în bună măsură cu jertfa elitei legionare, confirmă acest lucru - Căpitanul, Moţa, Marin, Ciumetti, Banea, Gafencu… nu au apucat vârsta de 40 de ani, dar la ce uriaşă maturitate sufletească au ajuns! Filosoful Mircea Vulcănescu sau episcopul Ioan Suciu aveau deja o operă împlinită (şi prin scris şi prin faptă) când temniţele comuniste le-au frânt existenţa la mai puţin de 50 de ani…

Şi totuşi, Providenţa dumnezeiască ne oferă, în anul de graţie 2020, bucuria şi privilegiul să mai avem printre noi mărturisitori ai idealului creştin şi naţional, pătimitori în închisori, dar şi luminători ai societăţii, oameni de mare caracter, repere obligatorii ale reconstrucţiei morale a naţiunii române. După ce imensa majoritate a generaţiei lor a plecat deja spre veşnicie, cei rămaşi – puţini dar luminoşi – sunt ultima noastră legătură cu un trecut eroic care ne legitimează în faţa lui Dumnezeu şi a istoriei.

Sunt seniori la vârste venerabile, unii din ei au depăşit 90 de ani, trecând de cele două praguri biblice de 70 şi 80 de ani (prevăzute în Psalmul 89) – care reflectă longevitatea naturală a omului. Care este rolul lor acum în planul lui Dumnezeu pentru neamul românesc? Fără îndoială, supravieţuirea lor până azi are şi o explicaţie evidentă, aceea de a mai putea oferi tinerelor generaţii informaţii cu valoare istorică şi morală din experienţa lor personală, de a da românilor de azi şansa unei întâlniri directe cu eroii luptei anticomuniste.

Dar mai există, în opinia mea, şi o altă explicaţie. Pentru ca oameni cu tinereţea şi sănătatea distruse în închisori, supuşi la foame, frig şi torturi ani de zile (plus şicanele şi privaţiunile de după aceea), să ajungă să trăiască mai mult decât majoritatea celor liberi cu o viaţă normală, aceasta nu se poate explica decât prin asistenţa directă a lui Dumnezeu. Prin viaţa lungă şi împlinită a nonagenarilor noştri, Domnul ne aminteşte că numai El este Atotputernic! Numai El este Stăpânul vieţii şi al morţii! Avertizare serioasă pentru toţi dictatorii, tiranii şi torţionarii care s-au amăgit crezând că au în mână destinul omului şi al naţiunilor…, dar şi reconfortantă consolare şi încurajare pentru cei care se încred în El şi devin instrumente ale lucrării Sale, după cuvintele psalmistului David: *„Domnul este Păstorul meu şi nu voi duce lipsă de nimic*" (Ps.22) şi ale apostolului Pavel: *„Dumnezeu toate le îndreptează spre binele celor care-L iubesc*". (Romani 8,28).

Cei mai cunoscuţi dintre nonagenarii noştri, în ordine cronologică sunt (în paranteze domiciliul actual şi anul naşterii):

Marin Răducă (Iaşi, 1922), **Gheorghe Şufaru** (Iaşi, 1922), **Alexandru Fota** (Craiova, 1922), **Ioan Maluş** (Botoşani, 1923), **Viorica Pop Sântion** (Cluj, 1923), **Gheorghe Stanciu Bacă** (Buşteni/Prahova,1923), **Tache Rodas** (Ploieşti, 1924), **Elisabeta Ionescu** (Bucureşti, 1924), **Taţiana Vlad Guga** (Vatra Dornei/Suceava, 1924), **Melania Riţiu** (1925, Bucureşti), **Dionisie Stoenescu** (Franţa, 1925), **Vasile Bizău** (Franţa, 1925), **Corneliu Cornea** (Arad, 1925), **Eugenia Indreica Damian** (Târnăveni/Mureş,1925), **George Cuşa** (Constanţa, 1926), **Petre Cojocaru** (Timişoara, 1926), **preot Petru Dărăscu** (Bucureşti, 1926), **Demostene Andronescu** (Bucureşti, 1927), **Petre Grigore Anastasis** (SUA, 1927), **Dumitru Perceli** (SUA, 1927), **Vlad Puiu Nicolau** (Constanţa, 1927), **Vasile Jacques Iamandi** (Bucureşti, 1928), **Grigore Şofron** (Cluj, 1928), **Maria Indreica Baciu** (Bacău, 1928), **Teodor Petromanianț** (Australia, 1928), **preot Gheorghe Bogdan** (Sibiu, 1929), **Nistor Man** (Tg Mureş, 1929), **Ioan Slăvoiu** (Bucureşti, 1929), **Elena Oprişan Poli** (Iaşi, 1929).

PERMANENȚE

ISSN 1453 – 9551

Editor: Fundaţia Culturală „Profesor George Manu"

Str. Austrului nr. 12, Bl. 3, Sc. C, Ap. 32,

024073, Sector 2; Bucureşti

e-mail: fgmanu@gmail.com

Internet: http://www.fgmanu.ro

tel. 021-252-20-41; 0746 548 305

REDACTOR ŞEF:

BOGDAN MUNTEANU

REDACTORI:

PR. MARIUS VIŞOVAN PR. VASILE GORDON

CIPRIAN VOICILĂ CEZARINA CONDURACHE

CORESPONDENŢI STRĂINĂTATE:

CĂLIN GABOR NICOLAE OPRESCU

DANIELA MILITARU - TEHNOREDACTOR

ADMINISTRAŢIE – DIFUZARE:

MILITARU CARMEN DANIELA O.P. 37 Ghiseul 2 – 14, 024280 Bucureşti

RELAŢII CU PUBLICUL LA SEDIUL FUNDAŢIEI:
LUNI, MARTI, MIERCURI, JOI, VINERI: 14-18